

ELŐFIZETÉS ÁRA:Egész évre . . . 6 frt.
Félévre . . . 3 „
Negyedévre . . . 1 „ 50 kr.Bérmertetlen levelek
csak ismert kezekből fo-
gadtatnak el.**Kéziratok** nem adnak
vissza.Egyes szám ára **15 kr.****A nyilttérben** minden
garmond sor díja 20 kr.

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN-VÁRMEGYÉNEK HIVATALOS LAPJA

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

HIRDETÉS DIJJAHivatalos hirdetéseknel:
Minden szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.Petitnél nagyobb, avagy
diszkrétivel vagy körzet-
tel ellátott hirdemények-
ért természetesen minden
négyzetcentim. után
3 kr. számítatik.Állandó hirdetéseknel ked-
vezmény nyujtatik.Hirdetések és pénzküldé-
mények a kiadóhivatalhoz
intezendők.

A köznép érdekében.

— Hogyan felelhetne meg a jegyző és a tanító hivatásának? —

Ha vizsgáljuk a kisközségek anyagi és szellemi állapotát manapság, arra a meggyőződésre kell jutnunk, hogy ez állapotok igazi faktorai, kik a sülyedés és emelkedés hőmérőjét kezükben tartják: a **jegyző és a tanító.**

Mindkettőnek úgy személyi, mint hivatalbéli érdeke azt parancsolja, hogy azon igyekezzék, miszerint a köznépek úgy anyagi, mint szellemi színvonala emelkedjék. Tagadhatatlan tény, hogy ez irányban most is megteszi a töle telhető mind a kettő; de míg a jegyző tulhalmozott teendői miatt nem fejtheti ki azt az áldásthozó működést, mit töle minden községe joggal elvár: addig a tanító anyagi helyzete miatt kénytelen visszamaradni messze a mögött, hol tulajdonképpen őt az ideális felfogás méltán elképzei.

Ez a két állás csak úgy van kifogástalanul betöltve, ha a kettő egymásnak igazi jobb keze, segítése és támogatója. A mai viszonyok mellett azonban ez teljes lehetetlenség, mert pl. nálunk a jegyző rendszerint 5—15 községnek végzi a teendőit s így nem ér rá, hogy minden község tanügyi viszonyait is fejlessze, míg a tanító, messze a körjegyzőtől, egymagára van hagyatva a község jóakarátára, s a tanügy kiszolgáltatva az önkényes intézkedéseknek. Ma még egy újabb állami feladat is nehezül a jegyző vállaira a polgári anyakönyvezés képében, s hogy ez mennyi nehézséggel jár a népre nézve a nagyobb körjegyzőségekben, csak a gyakorlat embere látja és érzi igazán.

Pedig e helyzetnek, e rendszernek van módja megváltozni úgy, hogy igazán teljesen meg lenne vele elégedve úgy a község, mint az állam, s mi legfőbb, még faktorai is. Még csak pénzbe sem kerülne,

pedig ez egy kardinális kérdés manapság minden reformnál.

Tekintsük e két állás kvalifikációs igényeit.

A körjegyző hat polgári real- vagy gimnázialis osztálylyal léphet a gyakorlati tere, hol 2 évi prakszis után leteheti a jegyzői szigorlatot s okleveles jegyzővé lesz.

A tanító négy középiskolát és négy évi tanítóképzői tanfolyamot kell, hogy mutasson fel s így bocsáttatik a képesítésre. A szegény falusi tanító tehát két évvel több iskolaidőt kell hogy töltsön, míg a sovány kenyeret biztosító diplomához jut.

A körjegyzői szigorlat vármegyénként egy-egy gyakorlati emberekből összeállított bizottság előtt megy véghez, tehát kiválóan gyakorlati tere szorítkozik. A tanító négy évi képzése rendszeres elméleti és gyakorlati tanulásból áll, s a képzés és képesítő tényezői arra a célra állami kvalifikációval bírnak.

Ezek után, azt hiszem, nincs különbség a két állás általános műveltségi követelményei közt. Az értelmiségi nivó a tanítónál legalább is ott kell hogy legyen, hol a körjegyzőé van. Mindazonáltal megjegyezni kívánom, hogy a tanítóképző tanfolyam alatt, mindig csak az államiakat értem, míg a felekezetibeliek közül csak azokat, melyek az ide vágó országos törvényeket kellő pontossággal betartják, mert itt még sok a kívánni való egynemelyiknél.

Mindezek után, jól meggondolva a dolgot, *nem volna-e helyes, célirányos és mindenképpen üdvözítő e két állást egyesíteni* olyképen, hogy már a tanítóképzők tantermébe beszoztatnák a mai jegyzői szigorlat tananyaga, és hogy ilyformán már a tanító képzőből kikerült ifju okleveles jegyző is legyen!

Nézzük csak miféle haszonnal avagy kárral járna ez a közügyre vagy a két állás emberére?

Levél a Tátrából.

— A „Zemplén” eredeti tárcája. —

Uj-Tátrafüred, 1897. aug. 31.

A természet mindenütt gyönyörű és mérhetetlen kincseket rejt magában, csak érteni kell azok szemléléséhez. De különösen gazdag e tekintetben hazánknak eme, a Kárpátoktól övezett és a sorstól bámulatos természeti szépségekkel oly dusan, csodás alakulásaiban festői szépségű sziklaóriásokkal, hatalmas kőtörzslazokon át alárohánó hegyi patakokkal és az ezekről helyenként alakult vízesésekkel, hegyek közé ékelt tavakkal és gyönyörű fenyveserdőkkel felruházott vidéke, hová az élet nehéz munkájának fáradalmait a világ minden részéről oly sokan jönnek el kipihenni.

Manapság, midőn a minden téren való tulprodukcio következtében, a megélhetésért való nehéz küzdelemben és a létért való ádáz harcban mindnyájunknak teljes erőnköt kell kifejtenünk és minden igyekezetünket latba vetnünk, hogy a munka mezején helyünket megállhassuk: bizony nagyon szükséges, hogy e megfeszítés folytán természetes következként ellankadt munkaerőnköt időközönként némileg helyreállítani törekedjünk.

Olvastam e lapokban és részemről helyesnek ösmerem el az illető mű kiváló tehetségű szerzőjének ama felfogását, hogy semmi sem feszíti meg annyira az idegrendszert, semmi sem viseli meg annyira az ember szervezetét, mint

A közügy, szerintem, amennyiben minden falunak meg volna a maga jegyzője és tanítója egyszersmind, csak nyerne, mert a kisközség teendőit a tanító szabad idejében, mint vélem, játszva végezné el és nem lenne „restáncia,” nem lenne egy csomó elintézetlen ügy az iroda asztalán állandóan. A felek peres és panaszos ügyeit kellő tapintattal végezné el, már azért is, mert alaposan ismerné a község viszonyait, az emberek tulajdonait, mert hiszen már az iskola is nyujtana erre elég tág tért. A közegészség, köztisztaság és a tanügy szálait mind-mind egyesítve tartaná kezében, s már a zsenge fiatal korban hatna oda, hogy később ez iránt fogékony polgárokat nyerjen a községe. Mint tanító könnyedén intézné az iskola külső ügyeit s eredménydusan működhetne ennek következtében bent az iskolában.

Egyszóval valódi atyjává lenne községének, önzetlen tanácsadója polgártársainak.

De nem lehet e mélyreható reform áldásos közrehatását egy rövidke hirlapi cikkelyben kimeríteni, mert szinte fölbecsülhetetlen.

A két állás szempontjából itélve a dolgot, hasonló eredményre jutunk, mert a tisztán jegyzői állás, mint ilyen, megszűnének, de a tanító-jegyzői állás kimondhatatlan sokat nyerne úgy anyagi, mint szellemi réven. Egy csapásra meg lehetne oldani egy a mai tarthatatlan jegyző-, mint tanító-ügyet, melyek pedig de sok kívánnivalót hagynak egy lent, mint fent a korrekt ügymenet, de kiváltképen a tanügy szempontjából.

Gondolkozzunk!*)

Zseltvay B.

*) A kérdés megvitatására teljes készséggel fölajánljuk a „Z.” hasábjait, egyszersmind t. lapjainkat is fölkerjük, hogy a megfontolásra és megvitatásra nagyon érdemes tárgyú cikkelyt reprodukálni sziveskedjenek. Szerk.

TÁRCA.

Nem ez a hely...

*Nem ez a hely való nekem,
Nem ez a város,
Mert itt az út kövezetlen,
A dal szórványos.*

*Dalos madár olyan ritkán
Kerül, jó ide,
Az is dalát a kalitkán
Belül örli le.*

*Nótáztatni példát csupán
Ehes verklis ad,
Az köszörül nap-nap után
Kinos hangokat.*

*Nem lesz csoda így, ha a dal
Benn a szív körül
Szép csendesen végleg elhal,
Vagy csak köszörül.*

*Nem ez a hely való nekem,
Nem ez a város!!
Legkivált így vásár-heten
Igen járványos.*

Janka Károly.

A Zemplén mai száma tiz oldal.

„Dénésfalva.”

— Emlékirat. —
(Folytatás és vége.)

A táblás kimutatás 4. 10. 20. 22. 24. 42. 48. 53. 59. 64. 69. 71. 72. 96. és 3. tételei alatt vevőként érdekelték megbízottjai hitelesített közokiratbeli meghatalmazásaikat 2—16. szám alatt ez okirathoz besatolják s azoknak a szerződéshez leendő hozzáfűzését kérik.

XII.

Táblás kimutatás.

Tkv. szám	Helyrajzi szám	Vevő neve	Vevő meghatalmazottja	Vett birtok területe öleiben		Vételára	
				frt	kr.	frt	kr.
Nagy Csebb 199.	592/b 1	Pestó András	személyesen szerződik	1200	300		

és így tovább . . . (még 115 vevő-társa.)

XIII.

Vevők e most elősorolt eldarabolás szerint örök áron megvett s beltelkeké átalakítandó területeknek a kinyerendő jóváhagyásokról veendő értesítés napján lépnek birtokába, ezt előzőleg azonban kötelesek vagy a vételért, vagy a hátralevő vételári tőke 6%-os kamatát az első évre előre és egyszerre, mégpedig egyetemleges kötelezettség mellett megfizetni, mégpedig, mint előbb már megállapítottam, a kamatjárdóság akár előbbi, akár későbbi birtokba lépés esetén is 1897. (hét) évi ápril 1-től számít, a jövő években tehát a kamatjárdóság fizetési-határideje kedvezményképp minden év október 1-ső napjára állapíttatik meg.

XIV.

Ezen áttelepülést invonváló szerződés s az ez által érintett birtokvétel, illetve eladás akár örökösülés szerződésnek, akár az 1894. V-ik törv. által szabályozott kényszer kitelepítésnek vétetik, mindkét esetben bár bélyeg- és illetékmentesnek tekinthető ez ügylet, de mégis ha e feltevés nem állandó, az összes illeték bélyeg és költség viselésére vevők magokat eladóval szemben egyetemlegesen kötelezik.

XV.

Az áttelepülés céljára elfoglalandó 592/b hr. részlet mellett elvonuló Laborez folyó mentén lévő védgát fenntartására vevők magokat örök időre s egyetemlegesen akként kötelezik, hogy mulasztás esetén a Dénésfalva nevet nyereső belterületeik mentén előálló rongálásokra fordítandó költség tőlük rövid uton megveendő lesz.

XVI.

A jelenlegi Szelepka község külső határával tőszomszédos 592/b hr. részleten létező s az áttelepülés területébe eső fiatal fa-szevirő anyaga nem tárgya az eladásnak s azzal eladó feltétlenül rendelkezni jogosult. Köteles azonban eladó e faanyagával jelen szerződés jóváhagyásától számított 2 éven belül rendelkezni s azt onnan elszállítani.

XVII.

A Laborez-part mentén elvonuló védőtöltés s az ezen innen eső széles anyagárok, valamint

Igy ballagok a balzsamos illatu erdőség mélyében és méltósággalteljes néma esendjében, melyet csak egy-egy léptem zajától felriadt madár reppenése, a fáknak a szél okozta misztikus, fülbemászó suttogása és időközönként a kirándulóknak a néma esendben oly messzire elhallatszó vig csevegése zavarja meg.

Csak lassan és várakozással eltelve haladok a meglehetősen lejtős uton lefelé, le-létpve az utamba akadó egy-egy kankalint, vagy violaszínű esengetyűkkel himbálódzó havasi harangvirágot, még körülbelül másfél órai ut után, a mely idő alatt oly jól éreztem magam a gyönyörű erdő esendés magányában, elértem a híres tarpataki völgyben, közvetlenül a „Nagy-Szalók”-i hegy aljában épült „Rózsa mendék-ház”-at.

Az itt élmebe táruló panoráma minden várakozásomat és mások elbeszélése alapján képzeletemben már előzetesen is alkotott fogalmimat határtalanul fölülmulta. Szédítő magasságban állók. Jobbkézre van tőlem a „Nagy-Szalók” hegy, a „Jégvölgyi” és „Lomniczi csucs” festői szépségű szaggatott szirttarajával és csodás sziklaalakulásával és sziklaespoportozatával, felhőpalástba burkolt, ezüstszínű ormaikkal mintegy félkört alkotva, — balkézre tőlem maga a völgy kerül el, melynek közepét a zergék honából egymásra halmozódott óriási méretű sziklatuskókön keresztül vad sebességgel és szilaj robajjal előtörtető „Tarpatak” szeszélyes kanyarulatokban szeli át, zugásával, roba jával és esábos morajával betöltve az egész géző szépségű völgyet.

ettől a településre kimért belhelyek felé esőleg s a leendő falu és Laborez egész hosszában elhúzódó és a védőtöltések őrzése és helyreállításához netalán szükségellendő anyagbeszerzésre szánt mintegy 5 öles szélességű terület továbbra is uradalmi marad, ez nincs bemérve, kiadva és eladva, azonban vevőknek és jogutódjaiknak azon a gyalog átkelés biztosíttatik, azonban gázló marháikkal onnan eltiltatnak.

XVIII.

Ezen szerződés 2 egyenlő példányban kiállítva ehhez eladó részéről 1 darab, vevők részéről 15 darab meghatalmazás 1—1 hiteles példányba hozzáfűzetett és egyszersmind szerződő felek az Erdei Mór okleveles mérnök által Homonnán 1896. márc. 5-én kiállított 2 darab földkönyvet és eldarabolási vázrajzot szintén ezen szerződés kiegészítő részének tekintik s azoknak adatait mindenképpen helyeslik.

XIX.

Végre az áttelepülés által megszállandó 592/b hr. területen lakó dénesfalvaiaknak az 592/b—116, 592/b—118 és 592/b—119. hr. számmal jelölt utcák, illetve utakkal kapcsolatos és a Nagy-Csebb, valamint Lasztonér fele közlekedő uradalmi dűlő utakon a szabad közlekedés állandóan s ellenérték kikötése nélkül biztosíttatik, azonban az általuk közvetítendő forgalom arányában ezen utvonalak jókarban tartásához a közlekedési utakra előírt módon hozzájárulni tartozandnak.

XX.

Ezen két egyenlő példányban kiállított örök szerződés, felolvasás és tőnyelven történt megmagyarázás után helyeselve elfogadtatott és aláíratott azzal a pótlással, hogy az alakítandó község továbbra is a butkai körjegyzőséghez, vallás tekintetében pedig az eddigi butkai rk., illetve dubrókai gk. parókiához fog tartozni, és hogy a kiosztandó beltelkek 3 év alatt körülhatárolandók s a birtokba vétel napjától számított 5 év alatt az építkezés fogantatandó, és hogy az aláírások a XII. pontban jelzett sorrendben történtek, ugy az örökszerződésben, mint az eldarabolási vázrajzon és földkönyvön. Végül vevők kötelezőleg kijelentik, hogy e szerződés összes pontozatait elfogadják. A XII-ik pont 22-ik rovatában „Belej” név aláírás előtt igazíttatott ki „Benej” névre. — Kelt Szelepán 1896-ik évi december hó 27-ik napján.

Pestó András k. x. v. (és társai.)

Sulyovszky István s. k., mint Andrassy Dénes gróf ur uradalmi ügyésze, Stépan Gábor s. k., mint a kitelepülési bizottság elnöke. — Mi, alólirottak, mint az egész jogügylet folyamata alatt állandóan és személyesen jelenlévő ügyleti és személyazonossági tanuk bizonyítjuk, hogy ezen okirat felolvasás és megmagyarázás után az összes érdekelték által elfogadtatott és aláíratott. Km. — Azonossági tanuk: (P. H.) Kazsimirszki Mihály s. k. bíró, Csizsmár András k. v. hites, Babják János k. v. hites, — névirő: Füzesséry Dezső s. k., Füzesséry Tamás s. k., járási főszolgabíró, mint hatósági kiküldött s okiratmagy., Bodnár János s. k. járási közgyám, mint tanu, Szoták István s. k. körjegyző és tanu, Füzesséry Dezső s. k., mint tanu és névalíró, Kazsimirszki Mihály s. k. bíró. Ezen szerződést minden pontjában helyeselve elfogadom. Krasznahorka-váralján 1897. év január 15. napján.

Szédítő mélységben terül el előttem a esillogó napsugarak fényétől bearanyozott, messzire elnyúló „Tarpatak völgye”, szabad áttekintést engedve az imitt-amott szőrványosan épült helységek körvonalaínak felismerésére. E magasságból nézve a dombok lapályllya, a messze távolban kékélő „Király-hegyek” pedig dombokká lapulnak, mignem szemünk előtt a látóhatár az ég azurkéksszínű boltozatával egészen összeolvadni látszik.

A természeti szépségnek ily bámulatos és fenséges tájképe mintegy varázserőt gyakorolva reám, elmerengve állók itten és mintha lábaim gyökeret vertek volna, nem bírok e helytől megvallni és csak esendes, néma és áhítatos esodálkozással szemlélem e gyönyörű, ámulatba ejtő vadregényes tájat.

Az ember a természetnek ily óriási mértékű és nagyszerű megnyilatkozása mellett jut csak akaratlanul is elenyésző, porszemnyi parányiságának és törpeségének tudatára! — Mily elképzelhetetlen, mily megmérhetetlen óriási vulkanikus erő lehetett arra szükséges, hogy ezeket az egkeknek meredő, a felhőket utjokban meg-megállító sziklahegyeket létrehozza!?

Nagy ámulatomból csak egy hozzám szegődött jó ösmerősöm „kézzelfogható” buzdítására ocsudtam föl, ki ugyan unszolt már, hogy menénk a vizeséseket is megnézni.

Ezekről majd alkalmilag.

Watterschneider Miksa.

Andrassy Dénes s. k. — Előttünk: Morvay Pál s. k., Hodinka Mihály s. k.

T. Zemplén-vármegye közig. bizottságától. 239. kb. sz. Hogy ezen áttelepülési ügyben az áttelepülés részletes leírásában a hatósági intézkedésekre vonatkozó hivatkozások a valóságnak megfelelnek, azon kijelentéssel igazolom, hogy jelenleg közigazgatás szempontjából az áttelepítést gátló akadályok fenn nem forognak. — S.-A.-Ujhely 1897. évi január 20. — Molnár István s. k. főispán, mint a közigazgatási bizottság elnöke. — 1510/a. 97. sz. Ez az adásvételi szerződés a benne 14. 36. 41. 54. 56. 62. 66. 70. 82. 85. 86. 88. 91. 105. és 113. sorszá-mok alatt megnevezett összes kiskoru vevőfél részéről gyámhatóságilag jóváhagyatik. — Kelt Zemplén-vármegye árvaszékének S.-A.-Ujhelyben, 1897. évi február hó 1-én tartott üléséből. (P. H.) Payzssoss Andor s. k. — Ezen adásvételi szerződést IX. pontjára vonatkozó azon megjegyzéssel fogadjuk el, hogy amennyiben a tulajdonjog bekebelezése iránt benyújtandó kérvény mellett a rimaszombati kir. törvényszéknek, mint hitbizományi hatóságnak végzésével a vételárnak, illetőleg az első évi kamatoknak lefizetése nem igazoltatnék, a tulajdonjog bekebelezésével egyidejűleg a volt hitbizományi ingatlant helyettesítő vételár, mint hitbizományi tőke biztosításául a zálogjog a néhai Andrassy György gróf által alapított hitbizomány javára a X-ik pontban kikötött 1897. ápril 1-től kezdve számítható s az 1-ső évben előlegesen és egyszerre egyetemlegesen fizetendő évi 6 (hat) % száztóli, a további években 1908. évi március hó végéig mindenik évben október hó 1-ső napján esedékes évenkénti hat (6%) száztóli és 1908. évi április 1-ső napjától, 1917. évi március hó végéig, mindenik évben október hó 1-ső napján esedékes évenkénti öt (5%) száztóli kamatok biztosításául pedig a zálogjog a fent említett hitbizomány időszertinti birlalójának javára kebeleztessek be. A vételári tőke, illetőleg maradványa, amennyiben előbb le nem fizettetett 1917. évi ápril hó 1-én egyszerre lefizetendő. De ha az évenkénti kamatok a fent kitett határnapokon pontosan meg nem fizettetnének ez esetben e vételári tőke, illetőleg maradványa azonnal lejártnak tekintendő és járulékaival együtt per s végrehajtás utján nyomban behajthatandó. — Budapest, 1897. február hó 9-én. — Széchenyi Aladár gróf sk., hitbizományi gondnok, Köves György s. k., mint a hitbizományi várományos Széchenyi Pál grófné szül. Andrassy Erzsébet grófnő és Maldeghem Károly grófné, szül. Andrassy Mária grófnő ügyvéde. — Köyes Béla s. k., mint tanu, Rác György s. k., mint tanu.

56/4033. Jóváhagyott t. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben 1897. február hó 23-án tartott közgyűlésében. — Zemplén-vármegye közönsége nevében: Matolai Etele s. k. alispán. (P. H.)

A rimaszombati kir. törvényszék, mint hitbizományi Biróság 1437/897. P. sz. a jóváhagyta s ezen végzés jogerőssé váltá után jelen szerződést záradékolni s másolatban illetékezés végett a kir. adóhivatallal közölni rendelte.*)

Nagy-Mihály, 1897. május 11-én.

Sulyovszky István,
mint Andrassy Dénes gr.
urad. ügyésze.

Vármegyei ügyek.

Zemplén-vármegye törvényhatósága legközelebbi rendes közgyűlését f. hó 28-án és a következő napokon tartja.

Szólészeti tanulmányut. Főispánunk ömeltósága, mint a vármegyei gazd. egyesület szólészeti szakosztályának elnöke, engedve az ismételt szives meghívásoknak, elhatározta, hogy a Mád város határában újjáépített s az idén már bő szürettel kedveskedő szőlők megszemlélése céljából f. hó 17-én, meghívott társasággal, Mádra ellátogat. Mint értesülünk, a mádiak nagyban készülnek a kirándulók mennél ünnepeesebb fogadására. (Föl vagyunk jogositva annak a kijelentésére, hogy mennél egyszerűbb s mennél kevesebb fáradsággal járó fogadtatás kéretik. Szerk.)

* Köztudomású dolog, hogy a 6—700 lélek lakta „Szelepka” elpusztult község lakossága Dénésfalván, új települő helyén, a folyó évben már nem kevesebb, mint 200 lakóházat épített föl. Az áttelepülés, áthurokolkodás a szegény dénesfalusi népre oly óriási sulylyal nehezedik, hogy 5641 fttal kölcsöntelt állami népiszkolájára a közokt. ügyi kormánytól folyósított 4000 fton felül még hiányzó 1641 ft értékű gyalogos és igás erőt kiszolgáltatni nem képes. E tetemes kölcséglőirányzati hiányt fedezéséért Dénésfalva község a t. vármegye közig. bizottságához fordult s kérte, hogy a közmívelődés vármegyei alappól a jelzett célra, egyszer s mindenkorra, kivételes segedelemképpen 1000 fttal adományozni kegyeskedjék. Az ügy most a szeptemberi ülésen kerül tárgyalás alá s mi bizunk abban, hogy a dénesfalusiaknak ez a folyamodása, tekintettel a szöba hozott s fenforgó okokra és körülményekre, teljes méltánlyással fog tárgyalatni és elintéztést nyerni a közig. bizottságban. Szerk.

Folytatás az I. melékleten.

Szabolcs vármegye közönsége, hazánk ezer éves fennállása alkalmából, Szabolcs községben a honszerzés egyik kimagasló alakjának, „Zobulch“ vezérnek emlékére, kinek nevét a vármegye elnevezése is örökíti, a szabolcsi földvár ormán emlékoszlopot állított, hogy az arrafelé utazókat a távolból is serkentse hazafias érzületre. Az emlékművet f. hó 7-én, d. e. 11 órakor fogják ünnepiesen fölavatni a földvár udvarán tartandó „rendkívüli közgyűlés“ alkalmával. — A hazafias ünneplésre „atyafiságos bizalommal“ vármegyénk közönsége is meghivatván: Zemplén képviselőjében *Matolai Etele* alispán vezetése mellett négy tagból álló küldöttség fog a szabolcsi közgyűlésen megjelenni. A küldöttség tagjai: id. *Bajusz József* biz. tag, *Dókus Gyula* es. és kir. kamarás rendszerinti- és *Thuránszky László* tb. vm. főjegyzők. Kívánatos, hogy a küldöttséghez zempléni részről még többen is csatlakozzanak és ebbeli szándékukat a küldöttség vezetőjének még ma délig bejelenteni sziveskedjenek.

Ki lesz a szolgabíró? A vármegye közönsége f. hó 28-án tartandó közgyűlésén egy szolgabírót fog választani, hogy betöltse azt az üresedést, mely az Abauj-Torna vármegye szolgálatába átlépett *Pilissy Nándor* dr. bodrogi közj. szolgabíró távozásával a szolgabírók sorában támadt. A bodrogi járáshoz tartozó bizottsági tagok a járás székhelyén, K.-Helmecezen, a folyó évi aug. 29-én *Sennyey István* báró elnöke alatt értekezletet tartottak, hogy a szolgabíró-jelölt személyében megállapodván, elhatározásukról a választó-közönséget jőeleve tájékoztassák. Az értekezlet elnök részéről föltett kérdésre, hogy kit óhajtanának megválasztani szolgabírónak, az értekezleten megjelent járási bizottsági tagok túlnyomó többsége *Szmrecsányi Béla* dr.-t jelölte és mellette foglalt állást, — *Mailáth József* gf., *Sennyey Béla* br., *Szerviczky Ödön* és *Sere János* „előlegesen tett ígértük folytán“ kijelentették, hogy ők, habár a Bodrogi közj. többségének egyetértését nem örömet török meg, *Isépy Zoltán* h. szolgabíróra fognak szavazni. A többség fent jelzett elhatározásáról a vm.-i bizottsági tagokat az értekezletről fölvett jknyv megküldésével értesítette. — Így hát a kérdés fölt: ki lesz a szolgabíró — *Isépy-e*, *Szmrecsányi-e* — választás fog dönteni. Akár az egyik, akár a másik jelölt neve fog többséggel kikerülni az ősi urnákból: nyeresége lesz a járásnak, ahová őket a közszolgálat érdeke sürgősen elszólítja.

Uj járásbeli irnok. Főispánunk ömeltősága, a f. évi aug. hó 31-én kelt elhatározásával, *Eperjessy Elemér* számvevőségi napidijast irnokká nevezte ki a gálszécsi járásba. Az új irnok már el is foglalta helyét Gálszécsen.

Katonai lóvadász. A kassai 5-ik honvédszáz-ezred parancsnoksága közhírré teszi, hogy Ujhelyben f. hó 24-én d. u. 3 órakor pótlóvadász fog tartatni.

Hivatalok felülvizsgálása. *Havassy Artur*, számellenőr a kereskedelemügyi kir. minisztériumból, pár napot Ujhelyben töltött s megbízatásához képest felülvizsgálta a kir. áll. építészeti hivatal pénznaplóit, a vármegyei számvevőségnél az utadók nyilvántartását, végre a vármegyei pénztárban az utadóról vezetett számadásokat. Mint értesülünk, az eléje szabott feladatokat teljesítő miniszteri számellenőr magának, a mintaszerű rend és pontosság fölt, kellemes tapasztalatokat szerzett. Még egy-két körjegyzőségben és a bodrogi járás szolgabírói hivatalában fogja az utadók ügyek intézés módját megvizsgálni a főszámvevő közreműködésével.

Állami anyakönyvi statisztika. A sátoralja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál (1897. aug. 28-ától szept. 4-éig) a) házasságot kötött: 3 pár; b) kihirdetett: 3 egyén; c) születési anyakönyvi bejegyzés volt: 16 esetben; d) elhalálozott: 9 egyén.

Hírek a nagyvilágból.

II. Vilmos német császár Tatáról, szept. 20-án a hadgyakorlatok végig szemlélése után, Budapestre érkezik s mint királynok öfelségének vendége, a budavári palotában fog lakni.

Umberto olasz király, a német császár meghívására, Hamburgba indult, hogy megsejmelje a katonai nagy hadgyakorlatokat.

Zsidóország. Svájcban most tanácskozik a zsidók nagy kongresszusa, melynek az a célja, hogy Palesztinában Zsidóország helyreállítsák. A kongresszus azon kezdte, hogy hódoló sürgönyt menesztett a török szultánhoz.

Hírek az országból.

Budavár ünnepe. E napokban mult 112 esztendeje, hogy az egyesült magyar és osztrák hadak visszafoglalták a töröktől Budavárát. Ezt az évfordulót, a keresztényen világemlék ünnepét, mint évről-évre szokták, ma is megülik a budavári Mátyás-templomban.

A zentai csata kétszázadik évfordulóját e hó 11-én fogják megünnepelni. Az 1697. szept. 11-ike aranybetűkkel ragyog történetünk lapjain. *Savoyai Jenő* hereg akkor, kétszáz évvel ezelőtt, mért döntő csapást a törökre, midőn utolsó hadseregüket Magyarországon a zentai csatában megsemmisítette.

A horvát tartománygyűlés, a „fölrát“ megszavazása után elnapoltatott. A többség *Khuen-Héderváry* bán és a magyar-horvát közönség iránt tántoríthatatlanságának adott kifejezést.

Különfélék.

Királyi adományok. Öfelsége kabinet-irodája útján és főispánunk közbenjárásával *Adamkovics István* agyagosi lelkésznek 30 fót, — ifj. *Firczak Sándor* zboji lelkésznek, *Lyahovics Bazil* kálna-rosztokai lelkésznek, *Andráskó István* or.-kázmeri lelkésznek és id. *Vaskovits Antal* lomnai gk. tanítónak 25—25 fót, — *Szedlar Endre* petiesi tanítónak, *Czompolyi Ede* havaji tanítónak, *Gyulay Viktor* vásárhelyi gk. tanítónak, *Szankulits László* technai tanítónak, *Tóth János* nagy-toronyai nyug. tanítónak, *Gerzanits János* n.-toronyai tanítónak, *Hladonik Mihály* driesnai tanítónak és *Baltovics Mihály* lasztóci tanítónak 15—15 fót — végül özv. *Furdanics Mihály* nének 10 fnyi kegyes adományt küldött.

Nászból — gyász. *Dékány János* kir. alügyész tisztelt barátunk, mint lapunk ma egy hetes számában hírelt adtuk, a m. hó 31-én esküdött örök hűséget szerető hitvesének: *Vályi Ella* urhölgynek. Hogy a polgári házasságkötésnél mint az egyházi áldásnál is csak a családtagok s a legközelebbi rokonok, ezek között a vőlegénynek édes atyja, *Dékány János* kecskeméti birtokos vettek részt s voltak tanúi a szerető pár boldogságának. Az esküvő megtörténte után az új házaspár nászútra kelt a Tatrák felé, az idegenben lakó családtagok pedig, köztük a fiatal férj édesatyja is, hazafelé indultak. A nászutat azonban már kezdetén hiób-hir akasztotta meg. Táviró vitte hozzájuk a szinte hihetetlen hírt, hogy utközben *Dékány* atyja meghalt. S csakugyan úgy történt. A vérmes öreg urat Hatvan tájékán a vasúti kupében halálos szívrohant érte. Így váltott a nász gyászszá, mely a szerető pár kellemes nászútját megakasztotta s a boldogság nyomán kelt fájdalommal őket a jó atya ravatalához vezette. Tisztelt barátunkat e súlyos csapás érzésében és fájdalommas gyászában vigasztalja meg a közrészvét, amit a váratlan szomorú eset híre mindenfelé keltett.

Országos vásár. A f. hó 2-iki ujhelyi, ugynevezett „dióverő“ vásár a népesebbek közül való volt. Különösen nagy számmal hajtottak föl szarvasmarhát eladásra, lo azonban kevés volt; s míg a szarvasmarha mondhatni olesón kelt, a lovakért szinte túl magas árakat fizettek. Az iparosoknak és kereskedőknek meglehetősen jó vásárjuk volt. Nagy fogyasztásnak örvendett az ezer és ezer számra fölhalmozott rozsgörögdiénye, amiből a jó falusi nép szakadásig ellátta magát; hanem elfogyott ám a laeipecsénye is, mert a hecskei konyhán a délutáni óráiban már aranyért sem lehetett volna egy falatot kapni. S ami ritka dolog: lopás ezen a vásáron nem történt. Dieséret ezért a rendőrségnek és esendőrségnek, hogy jó eleve tiz ismert vásári tolvajt helyeztek a kóterbe a vásár idejére.

Halmayék nem jönnek! Lapunk mult számában tudósítónk helytelen értesülés nyomán közölte, hogy *Halmay Imre* színigazgató társulatával Szatmárról f. hó 15-én néhány hétre Ujhelybe jön. Ugy tudjuk, hogy *Barthos József* főszolgabíró *Halmay* direktort azzal a kérésével, hogy Ujhelybe jöhessen, elutasította, és pedig elutasította annál az egyszerű oknál fogva, hogy a központi színészegyesület az országot szini kerületekbe osztván, melyszerint Ujhely, Eger és Ungvár a miskolci kerülethez tartoznak: hozzánk csakis a miskolci szintársulatnak van jussa jönni. Hát, föltéve ha ez csakugyan így is volna, amint mi tudjuk, *Tiszay Dezső* miskolci színigazgatónak ez időszerint eszéágában sincs Ujhelybe jönni. A vers vége az: hogy az őszi szezonban nem lesz színész-tünk!

Eljegyzés. *László Lajos* dr., budapesti gyakorló orvos, *Lóvy Adolf* könyvkereskedőnek egyik derék fia, *Vig Ella* kisasszonnyal Szolnokról eljegyezte. Gratulálunk!

Nyárutó. Olyan a természet mint egy hiu menyecske. Vénül már, hanem azért nem akar lemondani az ifjuság bájairól. Itt-ott ősz hajszálak vegyülnek a sötét fürtök közé, de azt a dus haj még kellően eltakarja, szeme körül a bőr ráncot vet, de egy kis helyesen alkalmazott festék kiigazítja. Szemeiből hal a régi tűz, arcáról hervadnak a rózsák, de mesterségesen lehet még egyideig fentartani a látszatot. A lábokban is van már egy kis köszvény, a természet sem oly kiesztató gömbölyű, hanem mindezeket a fogyatékosokat szépen el lehet takargatni. Bizony már ilyen lett a természet is. Vénül. Maholnap sárgába játszik a lomb, a melyik haragos zöld színét imitt-amott veszíti. Vénül a virág, a fű, a lomb. Nem ritkaság a hulló levél, vén fű alatt a száradt avar. Valami bus melankólia van ebben a megért tenyészetben. Lassan veszni kezd az élet színe s egyszerre azon veszszük észre, hogy beceppenünk az őszbe. Hanem azért a vén természet is ért a kacérsághoz. A megvénült gyeplő alján friss sarjút hajt. Az akác, az alma, a körte másodvirágzását látjuk, egy-egy fa új hajást indít és ez a vén kacér aszszony az ifjuság mezébe öltözik, mintha ismét visszaakarna szállni a mult idők szívárványos ifjusághoz: az üde, virágfakasztó, nyájas tavaszhoz. Késő. Szeptember mosolygó heve nem tudja többé visszaadni azt a kellemes bájot, amit az ifjuság kölesönöz minden cicoma nélkül.

Esküvő. Ifj. *Zombory János*, m. á. v. hivatalnok, *Zombory János* építő-vállalkozó t. polgártársunknak derék fia, Budapestben f. hó 4-én tartotta esküvőjét özv. *Borsos Sándorné* urnak kedves leányával, *Annával*. Az ifju párnak hosszas s mindvégig tartó boldogság kívánunk!

Hadgyakorlatok. Az Eperjes vidékén tartandó nagy hadgyakorlatokra elvonuló 11. munkácsi és 12. m.-szigeti honvédegyalozrednek, a hozzájuk beosztott tüzérséggel és honvédszárokkal, szept. hó elsején érkeztek Gálszécsre és a közeli falvakba. szept. 2-án kora reggel kivonultak, amidőn *Pakor V.* tábornok parancsnoksága alatt *Bacsó* s *Szécspolyánka* között hadgyakorlatot tartottak, honnan csak d. u. 2 óra körül érkeztek vissza. Másnap, szept. 3-án reggel folytonos hadgyakorlatban tovább mentek Eperjes felé. r. l.

Kaszinó Király-Helmecezen. Amit ebben az ős városban mind máig nélkülöztünk, a kaszinót, végre létesítik Király-Helmecezen is, a Bodrogi közj. székvárosában. Az alakuló közgyűlés a f. évi aug. 29-én volt, hol az előterjesztett alapszabályok, a tagsági díjak leszállításával, elfogadtattak. Az alapszabályok felterjesztése elrendeltetett s jóváhagyás után azonnal életbelépnék. r. l.

Öngyilkos irnok. *Timár József*, a gálszécsi járás főszolgabírói hivatalának nemrég kinevezett irnoka, augusztus hó 29-én, reggel 1/28 óra tájban, saját lakásán, forgópisztolyból szíven lötte magát s azonnal meghalt. Két kiskorú árva leánygyermeket hagyott maga után, kiket anyai szegény özvegy nagyanyjok vett magához. A szánalomra méltó árvák alig 6 hete, hogy édes anyjukat kikisérték az örök nyugalomra, most meg édes apjuk hagyta itt őket. — Öngyilkosságának, valószínű, oka a sorsával való elégedetlenség. r. l.

Bucuszó. Mindazon ismerőseimnek és barátainknak, a kiktől Alsó-Kukinba történt kinevezetésem után személyesen el nem búcsúzhattam, ez úton mondom Isten hozzádot. — *Prámer Alajos*.

Koldusgyermek sorsa. *Samputer Mihály* gulyás és *Palyo András* utkaparó f. hó 3-án a hoóri erdőben az országtutól körülbelül 25 lépésnyire, egy 3 éves forma, valószínű, hogy koldusgyermeket találtak, kinek a hasa egészen fel volt metszve, a belei kifordulva, arca éles késsel összeviszva vágdalva. A szánandó teremtést kocsin még élve hozták *Geren-dára*, ahol késedelem nélkül megjelentek a szolgabíró és a járásorvos s megállapították, hogy a kiszendett gyermek gyilkosság áldozata. A esendőrség erősen kajtatja a vad állatiassággal végrehajtott bűn elkövetőjét, aki nem lehet más, mint valami ögyelgő koldusember. r. l.

Meghalt szántás közben. *Plavnyiczki János*, 45 éves upori gazdaember, f. hó 1-én egyedül kiment a mezőre szántani. Estefelé a mezőről hazatérő embereknél feltűnt, hogy nevezettnek lovai ott állottak a barázdában, míg gazdájuk a földön feküdt. Oda mentek, költögették, de bizony nem ébredt föl, mert halva volt. Orvosi vélemény szerint gutatütes érthette. A fején volt ugyan esekély sérülés, de az kétségtelenül (?) a lovak rugásától származhatott. r. l.

Dinnye, szőlő. *Thuránszky László* kertészében (Ujhelyben) kantalup és turkesztán sárga dinnyék és legfinomabb fajú esemege-szőlők, ez utóbbinak I. oszt. kilója 40 krajcár; II. oszt. kilója 35 kr. egyenesen a töről szedve kapható, — kívánatra házhoz szállítás.

— **Jótekonyság.** Id. Almásy Kálmán gróf a garanyi tüzkárosultaknak 1010 (azaz ezer-tíz) ft.-ot adományozott. A nemes gróf, aki minden évben pár száz forintot szokott kiosztatni Garany, B.-Ujlak és Kásó szegényei közt, áldó kezével sok fájó sebet hegesztett be. Isten áldja jó szíveért!
r. l.

— **Büvészet.** Carmellini M. ur, akinek tavalyi ittléte még mindnyájunknak élénk emlékezetében van, országos körútjában, ismét városunkba érkezett, hogy az illúzió, ekvilibrisztika és gondolatolvasás terén utólérhetetlen mutatványait városunk intelligens közönségének bemutathassa. E művész eddigi diadalait nem csak mértékben emeli fiúmei diadala, melyet mutatványával József kir. herceg öfensége udvaránál érdemelt ki, amidőn sokoldalú ügyességével oly kiváló tanujelét adta, hogy a kir. herceg, mellőzve a szokásos főudvarmesteri hivatal részéről kiállítatni szokott elismerőlevelét kiadását, sajátkezűleg a következő, a művészre nézve hízeltő bizonyítványt állította ki: „A büvészet, ekvilibrisztikai és gondolatolvasási előadás, melyet Carmellini M. ur ma, fiúmei nyaralóban, az orleans-i herceg, a toscanai nagyherceg és családja jelenlétében rendezett, élénk elismerésre talált és az illető kiváló ügyességet tanúsított. Ezért őt a legmelegebben ajánlhatom.” Fiume, 1897. febr. 6. József kir. herceg, lovassági tábornok. — Carmellini ur ismét körünkben időzik s itt 2 estén át szándékszik működni. Azt hiszszük, hogy a fenti ismertetés elegendő arra, hogy e kiváló és ügyesen szórakoztató művésznek tömeges látogatást biztosítsunk. Közlebbi program különben a falragaszokon!
Btt.

— **Eltűnt fucska.** H. L. cseleji lakos f. hó 2-án a dargói erdőbe menvén, 5 éves kis fiacskáját is magával vitte, hogy míg ő az erdőben lesz, a fiu addig egyik gálszécsi rokonánál időzzék. A fiu azonban még a d. e. folyamán eltűnt a háztól, s azóta nem tudják megtalálni.*
r. l.

— **Szinészet.** Ágh Aladár szintársulata Gálszécsen szept. 2-án tartotta bucsuelőadását. Szinre került „A kis lord” 3 felvonásos életkép. A szintársulat innen S.-Patakra megy szerencsét próbálni.
r. l.

— **A mars halottja.** Butkáról írja levelezőnk: Az erre aug. hó 30-án átvonult, Munkácson állomásozó 11. honvéd-gyalogezred egyik tisztje, Száraz József főhadnagy ezred-segéd tiszt, a mint a vajáni kompról kiszállt, lova megbokrosodva vágtatni kezdett és levette lovasát. Az első pillanatban semmi változás se látszott a főhadnagyon, legott fölült lovára s Deregnőn a kocsma előtt leszállva 6 tojásból készült rontottát, hozzá féltér bört megvilágosítva egyszerre halványodni kezdett, szívéhez kapott és holtan összeesett. A megrendült bajtársak megindulva vették tőle végbucst s folytatták a marsolást Gatály felé. Temetése, édesatyja Száraz István máv. főellenőr, egy szakasz honvéd, két főtiszt és Deregnő intelligens közönségének részvételével szept. 1-én, ment végbe.

— **Lopás a búcsún.** M.-Jesztrebről, írja tudósítónk: A mária-pócsi búcsúra igyekező búcsusokkal özv. Szarvas Jánosné m.-jesztrebi lakos felügyelete alatt, leánya és a czéki kertész leánya is elzárándokoltak. A szükséges elemzősiát és ünneplő ruháikat, szokás szerint, háton cipelve vitték a hosszú uton. Odaérve, megszálltak csapatjukkal egy udvarban. Megjövén az est, a félszer alatt lenyugodva ők is mély álomba merültek. A búcsunap reggelére virradva arra a keserű meglepetésre ébredtek, hogy a sötét éjszakában mindháromjuk podgyása eltűnt.

— **Tűzeset.** Bodzás-Ujlakon, aug. hó 29-én este 10—11 óra közt, kigyulladt Weinberger Dávid imregi lakos életművel és takarmánnyal megrakott eszűre, s a tűz a közelben lévő asztalokat, magtárt, valamint a szomszéd Stefanesik körjegyzőnek összes nagy termését, gazdasági épületeit és sok szárnyas állatját elpusztította. A lakóházakat az összezsúrdult községi lakosoknak sikerült megmenteni. Az utóbbi károsultnak életműje, mint hallom, biztosítatlan volt. A tűzet szándékos gyújtásnak tulajdonítják.
r. l.

— **Házasság.** Varannóról írja levelezőnk: F. hó 2-án városunkban igen nagy szeretettel és tisztelettel kísért esküvő ment végbe. Füzes-séry Péter Erdőbénye közs. jegyzője vezette oltárhoz Seliga Antal közs. iskolánk igazgatójának kedves és művelt leányát, Irént. A lakzi igen népes volt s kiváló animóval folyt le az igazgató házában. Nászasszonyok voltak: Gaal Sándorné, Retteg Bertalané, nászok: Füzes-séry György és Odón főszolgabírák. Nyoszolyó-lányok vőfélyekkel: Zseltvay Ida Füzes-séry Palival, Füzes-séry Berta Gyöngyösy Lajossal, Hajdu Ferike Füzes-séry Elekkel, Gaal Margit Füzes-séry Gézával, Guzeo Henriette Oroszy Pistával és Sztankó Margit Bolgáry Andorral. A

*) Amint értesülünk: megtalálták a „Vorbóc-tanyán.” Szerk.

polgári kötést Zseltvay Bogdán, az egyházit Strasser Antal végezte. A lakodalmi nép a késő éjféltől órákig együtt volt s a jókívánatokat szószta öntött köszöntők csak úgy váltogatták egymást. A tánc kitűnően sikerült. Az új boldog párnak itt is gratulálunk!
r. l.

— **Gőzfűrés.** Pálháza, vármegyénk határszélén, mint értesülünk Goldschmidt Armin helybeli fa-kereskedő nagyszabású gőzfűrészt állított fel, mely butorfaanyagot fog gyártani. A gőzfűrészhöz megkívánató fakészletet a Károlyi László gróf erdejéből iparvasuton fogják a gőzfűrészt telephoz szállítani.

— **A Bodrogba fult.** Tokajból írja levelezőnk: Kis Mihály, Karádról való munkás, a Bodrogot egymás után kétszer átszta. Mikor a második uszából már-már a parthoz jutott, így szólott társaihoz: „Lebukok a víz alá, számláljátok, meddig maradok lent” és le is bukott. De biz hiába számláltak 100-ig 200-ig: nem jött föl többé. Holttestét a tutajok alól halászták ki. Szegény lehetett nagyon, mert „polgári” temetése volt, pap, kántor és harangszó nélkül.

— **Megerősített alapszabályok.** A s.-a-ujhelyi vadásztársulat alapszabályait a földmív. ügyi kir. minister jóváhagyta.

— **Knopfler Sándor** tanítót, lapunknak régi munkatársát, ki már évek óta városunk legelőbbkelő házában a legjobb sikerrel tanít, ez idén is, különösen azoknak a szülőknél figyelmébe ajánljuk, kik leányaikat a magyar, német és francia nyelvben és egyéb ismeretekben a legalaposabban akarják taníttatni.

— **Buzaárak.** Tokajból írják nekünk: Határunkban a cséplést immár teljesen bevégezték. Az eredmény 3—4 mag, a tavali termésnek 30, legfőkébb 50%-a. A zsugorodott szemű buza ára a q 10—11 ft, ugyan, de a magas ár nem pótolhatja a nagy mennyiségben való veszteséget, mert nincs mit eladni. A répa, kukorica jól áll, a szőlőt, pasulyt leforrázta a hó (öböl) Egy jó esőndes eső kivált a szántásra igen följér.*

— **Kerékpározók figyelmébe!** Egy jó karban lévő, még kevésbé használt Swift-féle kerékpár eladó. Cim a kiadóhivatalban.

— **Törlesztés kölcsön.** Felhívjuk olvasóink b. figyelmét a „S.-a-ujhelyi Népbank, mint takarékpénztár”-nak mai számunkban foglalt hirdetésére.

— **Időjóslat szeptember 5-ére.** Zivatarok, hősülyedés.

Selyem-damasztek

65 krtól 14 irt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 irt 65 krig méterenként sima, csikos, koczkázott, mintázott, damaszt s. a. t. (mint egy 140 különböző minőség, 2000 szín és mintázatban s. a. t.) a megrendelt árukat postabér és vámmentesen, házhoz szállítva, valamint mintákat postafordultával küldik Henneberg G. (cs. és k. udvari szállító) selyemgyárai Zürichben. Svájcba czímzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan eljuttatnak.
5.

Irodalom.

A „Zenélő Magyarország” zongora zenemű folyóirat szeptember 1-sől XVII. füzeté következő érdekes zenemű-újdonásokat közli: I. Orbán Árpád „Késő estig nyitva van az ablakom” című szép magyar dalt. II. Grieg Eduard „Ase halálát” a „Peer Gint” ciklusból. III. Kennedy H. „Tálálkozunk nem búszodom” rendkívül szép dalát zongora-kísérettel. IV. Greizinger Iván, „Emléklap Margitnak” című szalondarabját és végül V. Yradier, „Fehér galamb” (La Paloma) spanyol serenádét magán hegedűre. Minden füzetben ily gazdag tartalommal jelenik meg a ma már oly közkedvelt zenemű folyóirat. Egy — egy füzet mindenkori 10 oldalon a legszebb, s legsikerültebb divatos zenei újdonásokat hozza — negyedéven a füzet 60 oldal zeneművet ad 1 ft előfizetésért. Előfizetheti a folyó évnegyedre csakis a „Zenélő Magyarország” kiadóhivatalában Budapest, VI. Csengery utca 62. a honnan mutatványszámot kívánatra ingyen és bérmentve küldenek.

„Államgazdasági számtartás rendszere” Bochkor Károly dr.-nak, a budapesti egyetemen az államszámvitel tanácsának fenti cím alatt az állami és kereskedelmi szám- és könyvvitelről irt, s egy a közigazgatás, mint a közigazdasági élet minden ágában és fokozatában közkezen forgó könyve, jövő évi január hó 1-ére negyedik, egészen átdolgozott és javított kiadásban fog megjelenni. Szükségessé vált ez főleg az állami számvitelről időközben hozott 1897. évi XX. t.-c. miatt, mely az új kiadásban, teljesen rendszeres és pedig az irtó, ezen a téren eddig egyedül álló tekintélynek megfelelő feldolgozást fog nyerni. Ugyancsak elvi szempontokból és az állammal összehasonlítólág tárgyalja a kereskedelmi számvitelt is. A könyv bolti ára 6 ft. les. Jövő január 1-ig azonban készpénzben 5 forinttal előfizetéseket elfogad ifj. Nagel Ottó könyvkereskedése (Budapest, Muzeum-körút 2. a Nemzeti színház bérházában.)

Egyesületi élet.

Egyházmegyei közgyűlés.

A felső-zempléni ev. ref. egyházmegye aug. 27-én Gálszécsen, egyházmegyénknek e számban nézve kicsiny, de annál buzgóbb egyházában tartotta meg őszi rendes közgyűlését. A közgyűlés istentisztelettel vette kezdetét, midőn is, az éneklés elhangzása után, Réz László imád-

*) Biz' igaz a: hiszen öt hete mult, hogy alig volt egy szem eső. Szerk.

kozott s emelte fel a lelkeket a buzgóság szárnyain. Istentisztelet végeztével kezdetét vette a tanácskozás Bernáth Elemér gondnok, kir. táblai elnök és Fejes István esperes kettős elnöklése alatt. A tanácskozó asztalnál ültek mint tanácsbírák: Lónyay Gábor gróf, Dókus Ernő orsz. képviselő, Dókus Gyula, Zemplén-vármegye főjegyzője, továbbá Hajzer Endre hardiesai, Sárkány Imre gálszécsi, Ujj István ladmóezi és Szeghő Benő zempléni lelkészek. Mint jegyzők: Hutka József és Dókus László fő- és Péter Mihály h. aljegyzők. Az egyházak szép számmal egybegyűlt képviselői, valamint a többi érdeklődő közönség a számukra fentartott helyen telepedtek le.

A közgyűlés legelső mozzanata vala Bernáth Elemér gondnoknak alakilag és tartalmilag egyaránt jeles, eszmékben gazdag megnyitó beszéde. Nem habozom kijelenteni, hogy nagy élvezetet és tanulságot szereztem volna a t. olvasónak, ha e beszédet egész terjedelmében közlenni módomban lett volna, mert abból elismeréssel láthatta volna a más felekezetű olvasó is, hogy minő nemes liberális álláspontot foglal el egy ref. egyházmegyei gondnok az állammal és a többi felekezetekkel szemben s mint buzditja egyházmegyéje lelkészeit és egyházait a folytonos haladásra.

De megkísérlem a jeles beszédnek legalább vázlatát adni, mely mindjárt bevezetésében nagy előnynek jelentette ki a prot. egyháznak azt a szervezését, hogy eszerint az egyházi s az ezzel karöltve járó társadalmi kérdésekhez minden ref. embernek hozzászólása, sőt abban intézkedő joga van, amint ez az autonómiából természetesen folyik. Majd arra tért át, hogy az emberi haladás, felvilágosodás az államban és társadalomban több oly törvényt léptetett életbe, melyek belenyúltak az egyházak beléletébe. Ezek egyike a vallás szabad gyakorlatáról szóló törvény, melyet a szabadságszülte protestáns egyház soha sem ellenzett, sőt jóakarattal támogatott, bár ez részéről áldozattal, a saját egyházi jogainak esorbításával járt. Itt rátért arra, hogy sokan a vallás szabad gyakorlatáról szóló törvény meghozatalával az állam részéről a vallásállomány törvénybe iktatásának tényét látják. Ő azonban határozottan kifejezést adott annak a meggyőződésének, hogy az nem úgy van. És e tekintetben nagy jogi ismerettel hivatkozott arra, hogy az állam a maga törvényes intézkedéseivel éppen a vallásosság és az erkölcs felvirágoztatására igyekszik. De ha kivettek volna is némely jogokat az egyházipolitikai törvények a lelkészek kezéből: annál nagyobb buzgósággal foroghatnak hivatások tulajdonképpen való mezején: a hitélet felvirágoztatásán. És bizik a t. a papság ismert buzgalomában, sőt biztosítja őket, hogy e törekvésükben a világi elemre is mindenkor számíthatnak. — A másik, most éppen felszinen lévő kérdés a kat. autonómia. Hábzás nélkül kijelentette, hogy ő ezt a katolikusok oly belügyének tekinti, melyre a más felekezetűeknek beavatkozni nem lehet, nem mindaddig, míg e mozgalom törvényes korlátait megtartja. Azonban, sajnos, folytatta tovább, — e mozgalomnál már is aggasztó jelenségek mutatkoznak, melyek harcot akarnak felidézni nemcsak maguk a katolikusok közt, de a többi felekezetekkel és az állammal szemben is. Ő azonban hiszi, hogy ez csak egyesek külön álló törekvése. A mi jelszavunk legyen: *felekezeti türelm, béke, egyetértés más felekezetű testvéreink iránt!*

E jeles, éljenekkel bőven honorált beszéd után Fejes István esperes olvasta fel jelentését, melyben hű vonásokkal esettelt az egyházmegye legújabb eseményeit. Örömmel jegyezzük, hogy jelentése évről-évre fokozatosan megyugróbb az egyházak fejlődésére nézve. Mint minden tudósításomban, most is, jóleső értelemmel konstatalom, hogy a f.-zempléni e. megye fokról-fokra megy elő nemes hivatásában, hogy kovásza és tüköre legyen Felső-Zemplén nemzetiségi területének. Az egyházakban rend, pontosság, hivatalos odaadó buzgalom a hivatalnokok részéről s vallásosság, erkölcsi élet, áldozatkészség tapasztalható a hívek részéről. Az iskolai mi-zériák kezdenek eltűnni. A tanügy képe hovatovább öröndetesebb szint mutat.

Csak egy példát hozok fel. Két évvel ezelőtt 12 egyház volt tanító nélkül, ma már csak 3—4 egyházból hiányzik tanító. S ahol a bajon másképp nem segíthető: állami iskola állítottatik. S minden nagyítás nélkül mondható, hogy mindezek az esperes érdemei, mert ő kormányozza az egyházmegyét, az ő árgus-szeme ismerheti csak fel az itt-ott mutatkozó hiányokat és az ő gyors és biztos keze siethet csak az azonnal való gyógyításra; holott a jó isten tudja mennyi hivatalt visel még a terhes esperességeken kívül a sárospataki főiskolánál, a kerületen, konventen, a zsinaton s pedig nem „sine cura”-kat ám.

Az esperesi jelentés után, mely egész terjedelmében j.-könyvbe vétetni rendeltetett, fel-
esküdtek az ujonnan megválasztott e. megyei-
ivatalnokok, u. m. Hutka József papi, Dókus

Folytatás a II. mellékletben.

László
remél
Béla
lasz
ügyv

ügye
háza
azok
másk
tése,
de n
olvas
órák

csi

varb
urnó
készt
bort,
felek
nünk
lam
füsz
Elem
ért
ról
az e
vezé
Péte
jelen
fősz
emel

prote
legye

szive

szülő

melle

gyüle

Mikl

az is

szava

az is

az ér

kitar

éljen

törté

válás

Fried

dr.-t

Ková

Dávid

Egyé

latba

nyeb

keik

pedig

hogy

esek

dolge

mind

A fő

séges

de s

mind

ideje

körül

nyéri

pillár

közb

a jele

prak

a pa

László világi főjegyző és Kozma Antal gereselyi lelkész, papi tanácsbíró. Mindhárom iránt jogos reményeket támaszt az egyházmegye. Nagy Béla helyébe egyházmegyei ügyészszé megválasztották Thuránszky Zoltán dr. s.-a.-ujhelyi ügyvédöt.

Ezután következett az egyházak különféle ügyeinek tárgyalása. Nezesetesen az egyes egyházakban mutatkozó hiányok orvosoltak, vagy azok orvoslásának útja kitűzetett. Segély- vagy másnemű kérvények, a tanügyi bizottság jelentése, a lelkészértekezlet j.-könyve tárgyalattak, de mindezek felsorolásával nem untatom a t. olvasót, mely ügyek különben egész a déli órákig vették igénybe az egyházmegye türelmét.

Az egyházmegye ez alkalommal a gálszécsi egyháznak volt szívesen látott vendége.

A közbéd a lelkészlakon folyt le.

De hát hol is kezdjem? Higyjék meg zavarban vagyok, hogy a páratlan szívességű házi urnót, vagy férjét Sárkány Imre helybeli lelkész, az izletes ételeket, a jó ungvári zamatos bort, vagy a gálszécsi urakat dicsérjem-e, kik felekezeti különbség nélkül szerencsétlenné bennünket? A méltó dicsérethez gyenge az én tolam uraim! De mégis felemlitem, hogy e sok fűszerhez hozzájárult a dikciók fűszere. Bernáth Elemér, a gálszécsi egyházért s ennek lelkészéért és kedves családjáért, — Fejes a Gálszécsről megjelent hivatalnokokért, — Dókus László az egyházmegyéért, — Hutka az egyházmegye vezéréért: Bernáthért és Fejesért ivott. — Péter Mihály a gálszécsi egyházért és az ott jelen volt más felekezeti urakért, — Nemthy főszolgabíró a protestáns egyház boldogulásáért emelték poharat.

Kádár legényei lelkész azért ivott, hogy a protestáns papi szegénységen mihamar segítve legyen.

Délután bírósági ügyek turgyaltattak. A közgyűlés 6 órakor bezárult az elnökök szíves éltetése mellett. Péter Mihály.

Tanügy.

Polgári leányiskola Homonnán. A szülők és a tanügybarátok tömeges részvétele mellett augusztus hó 29-én tartotta meg alakuló gyűlését a társulati polg. leányiskola. Haraszthy Miklós főszolgabíró, kinek legfőbb érdeme van az iskola létrehozása és fentartása körül, meleg szavakkal nyitotta meg a gyűlést, ismertetvén az iskola célját és a jóváhagyott alapszabályokat, az érdeklődők szeretetére bizván az ügyet és kitartásra buzdítván a lelkesülőket. Kitérő élejtés kísérte minden szavát. Ezek után megtörtént az iskolaszék megalakulása. Egyhangulag választották meg: Haraszthy Miklóst elnöknek, Friedman Mórt gondnoknak, Moskovicz Ervin dr.-t ellenőrnek. Iskolaszéki tagok lettek még: Kováts József felső keresk. isk. igazgató, Thomán Dávid dr., Frank István és Kelemen Armin dr. — Egyéb teendők megbeszélése után lelkes hangulatban oszlott szét a gyűlés. Sok szülő megkönyebbült a gondtól, amit rekik eddig leánygyermekük neveltetése okozott; a jobbak szívében pedig mélyebb gyökeret vert az a meggyőződés, hogy egyesült erővel és kitartó lelkesedéssel, csekély anyagi erővel is nagy és közzjóra áldásos dolgokat lehet létesíteni! r. 1.

CSARNOK.

Levél Boszniából.

Priepolje, aug. hó.
(Napiparancs kiadásmódja a török hadseregben.)

Az amerikai yankee praktikus észjárása mindjobban általánossá válik az ó világban is. A főkérdés mindenben az: mi a célszerű a szükséges, a jutányos? A forma, a külsőség, a disz, de sőt a kegyelet is mindinkább háttérbe szorul mindenütt. A modern művelt embernek nincs ideje a lázas haladás korszakában ily mellékes körülményekkel foglalkozni a mindennapi kenyérkeresetnek verejtékes munkája, a pénz és pillanatnyi gyönyör fáradhatatlan hajhászata közben.

A modern hadseregek szabályzatai is, mint a jelenkor embereinek szerzeményei, ez általános, praktikus észjárástól vannak áthatva. A forma, a parádé mindinkább háttérbe szorul, a lényeg, a kitűzött cél mielőbbi biztos elérésének tekintete előtt. Ez a korszellem a haladás korának szelme s ki tudná megjövendőlni, hogy hová fog vezetni bennünket? Ma még csak az bizonyos, hogy az oly intézmény mind, mely a szellem ily követelményeinek meg nem felel, mihamar fölbomlik, élni képtelen; hogy minden erőfeszítés, mely ez irány sokszor káros következményeinek elejét akarta venni, hiábavaló kísérletnek bizonyult. A korszellem, ez a zsarnok intézője az emberi nem sorsának, elsőpri, porrá

töri az ellenszegülőt. Felsőbb ihlettség, isteni szikra legyen annak lelkében, ki ellenszegülésének eredményét akarja látni.

Nini, — de most veszem észre, hová tévedtem?

Napiparancs-kiadásról akarok írni és a helyéti filozofálni kezdek. — Nos és miért ne? — Hiszen az előbb jelzett szempontok elhanyagolásának legborzasztóbb következményeit nem-e éppen az olyan hadseregek tönkremenésében, gyászos futásában látjuk-é legvilágosabban, melyek kiképezésükben, fegyverzetükben a korszellem követelményeinek megfelelni késelemmeltek? — Tagadhatatlan, hogy a történelem lapjain találjuk példát, arra is, hogy az ilyen hiányos szerveztű hadseregek olykor mégis képesek voltak ideig-óráig eredményt fölmutatni, sőt fényes győzelmeket is kivinni; de lehetséges volt volna-e ez anélkül a felsőbb ihlettség, anélkül az isteni szikra nélkül, mely azoknak minden tagját áthatotta, ami vezérüknek utmutatóul szolgált?

Ki nem röstelli a világtörténelmet, de csak hazánk történelmét is átlapozni, találhat reá példát bőven. Ha valaki azt hiszi, hogy ez a felsőbb ihlettség, ez az isteni szikra egy hamarában tulajdonává lehet egyének, egy népnek, egy hadseregnek: óh az nagyon téved. — Nézzük csak meg a világtörténelem irányítóinak élettörténetében, mennyit tanultak, tapasztaltak azok, míg a világ folyásának kerekét meg merték fogni, — míg annak irányt tudtak adni?

Az anya ringatja a gyermekét, támogatja, annak első lépését lelkébe csepegteti a fogékony-ságot a szép, jó és nemes iránt, sajnos sokszor a rossz, az aljas iránt is és a szerint a menyire képes a jóra vagy a rosszra való hajlamot benne istápolni, vagy azt elhanyagolni, az iskola fejleszti az ifjú tehetségét; a társadalom, a környezet neveli jellemét, modorát. Ki, mennyire tudja mindennek hasznát venni, a szerint boldogul A hadseregek erkölcsi értéke, az egyének erkölcsi értékének összege. Az egyént ápolja az anya, fejleszti az iskola, neveli a társadalom. Hogy az az egyén közlegény vagy hadvezér: mindkettőn egyaránt meglátszik e három tényező keze.

A mi hadseregünkben ma minden intézmény lehetőleg célszerű. A rövid szolgálati idő alatt a katona még azt is alig tudja megtanulni a mit háboru esetére tudnia kell. Ruházat, fegyverzet, tagozat, alakzat stb. stb. minden, minden a hadviselés praktikus következményeinek felel meg. A mi hareszerű, az fejlesztetik; a mi fölösleges parádé az lehetőleg eljettetik.

Ez helyén is van így, s teljesen megfelel a korszellem követelményeinek. Tudja például minden ember, ki katona volt, hogy a napiparancs kiadása a hadseregben, mint a föllebbvaló akaratának kihirdetése, megfelelő ünneppiséggel s kimért komolysággal, de a mellet minden különös és fölösleges parádé nélkül történik A földolag az, hogy azon mindenki jelen legyen s a föllebbvaló akaratát megértse s magáévá tegye. Nem így a törököknél.

Alkalmam volt egy ilyen aktusnál mikor a napiparancsot a helybeli török laktanyában kiadták jelen lenni, amelynél, azt hiszem, már csak azért is, mert néhányan zászlóaljunk tisztjei közül előre megigértük jelentésünket, kétszeres figyelemmel ügyeltek az eredetiség betartására török bajtársaink.

Jövetelünk jóelőre jelezve lévén, az inspekciós tiszt már várt reánk a török laktanya bejáratánál s mint szintén szíves vendéglátó keleti népfaj sarja már messziről fogadásunkra sietett. Itt különösen ki kell emelnem azt a kétséges barátságot, amivel a török tisztiek minden alkalommal viselkednek irántuk, mióta itt az ő tőszomszédságunkban vagyunk.

Az elibénk sietett ügyeletes tiszt elvezetett bennünket a kaszánya udvarán fölállított deszkakalugasba, hol az elmaradhatatlan feketekává szűresölése és egy „békacigaretta“ szívása közben a következőknek voltak néma tanúi.

Megérkezésünk után pár perccel kivonult a laktanya udvarára a zászlóalj zenekara, mintegy 15—20 tagból álló, megjegyzendő hogy a modern hadseregek ugynevezett „ezred zenekara“ nem mások mint török katonai zenekarok hü utánezatai, csak hogy persze, mint sok más esetben, a csirke itt is okosabb lett a tyuknál s bizony a török bajtársak „zenéje“ melyből a modern hadseregek kapták a mintát, művészi szempontból alig állítható némely jobb falusi svábbandának a színvonalára. — A zenekarral egyidejűleg vonultak ki a zászlóalj összes kürtöse is egy osztagban. Ugy a zene, mint a kürtösök két sorban vonultak fel velünk szembe mintegy 60 lépésre.

Mihelyt a zenekar a jelzett helyen fölvonult, mindjárt rá is zendített egy talpalávalót, de nem a viradtig esárdást. Különbön játszanak ók magyar darabot is gyakran de persze, dacára hogy rokon keblek vagyunk, nem úgy játszák ók, mint a Mányi Lajos meg a Lukács barna legényei Ujheiyben. Hiszen különben Magyarországon is

tán épp a magyar ember huzza a ropogóst, meg a kesergőt a legélvezhetőbb módon. Mi is lenne belőlünk cigány még zsidó nélkül?

Nos tehát miután a zenekar néhány darabot eljátszott, a zászlóalj-kürtösi jelre kivonult a zászlóalj legénysége, mindig fegyverben, szádonkint, tiszték vagy idősebb altiszték vezetése alatt s arevonásban állott föl a zenekarral szemben. Csupa napbarnított arcok, jól megtermett alakok, többnyire görbe ó lábakkal, ami természetes következménye a törökös ülésnek. Még járásuk is, bár kemény, a porozoktól átvett szabályzatnak megfelelő, de mégis meglátszik, hogy lábikraik inkább hajlékonyak, mint merevek. Ez időszertint még nem ritkaság látni közöttük valódi négerarcokat; ez a török ezred u. i. előbb Smyrnában állomásozott s csak két év óta állomásozik Prjepoljében, s kapja ez utóbbi helyről és tájékaról ujoncait.

Mihelyt a századok elfoglalták helyeiket, a zenekar elhallgatván, a századokat vezető parancsnokok tisztelgést vezényelve megteszik jelentéseiket a jelenlevő legfőbb rangú tisztnek; mire valamennyi kürtös egyszerre fújja el az „appelt.“ Erre előlépnek a századok mögött fölállott számvevő-altiszték s egy papirtekeressel kezükben végig mennek előbb az első s azután a már előbb hátralepett második soron, jelezve ezzel a névsor felolvasását. Különös, hogy az altiszték itt is meg lehet ismerni egész biztosan fehérebb arcokról, mit a szobalevegő őrzött meg a nap hevétől. Ezalatt a zenekar folyton játszik. A számvevő altiszték befejezvé e jelvényes névsorfelolvasást, átadják a kezeikben tartott papirtekereset (valószínű, hogy a létszám-kimutatás) tisztjeiknek, kik azt ismét a jelenlevő legfőbb rangú tisztnek kézbesítik, miközben a második sor ismét sortávolságot vesz. Erre elhallgat a zene s a zászlóalj kürtös ad valami jelet, mire az egyes századok legénysége kört formál fellebbvalója körül, ki aztán kiadván a napiparancsot, ismét „sorba“ rendeli őket. Ezután ismét valamennyi kürtös fújja az „appelt“, mire a zenekar rázendíti a török himnusz s ennek megfelelő taktusára az összes legénység vezényszó nélkül „szelám dur“ -ba (tisztelkedj) veszi a fegyvert s tele torokkal kiáltja: „Csokjassa padisahm!“ (Eljen az én szultánom). Ezt háromszor ismétlik. Ezután ismét a zászlóalj-kürtös fúj egy jelet, mire megkezdődik a századok elvonulása a zenekar intonálása közben, mely még rövid ideig a legénység elvonulása után is kint marad, kis ideig mulattatva a hallgatóságot a napra rendeltett darabjaival.

Hogy ezt mindennap ily preciozítással tartják meg, arról mindenkor meggyőződhetünk; hiszen 5—6 óra között nap-nap mellett láttuk őket ugyanezen leirt sorrendben fel s elvonulni, miközben felharsogott háromszor az elmaradhatatlan: „Padisahm csokjassa!“

De ók még meg se elégednek egyszeri ilyen ceremóniával: a tíz órai takarodót náluk mindennap szintén zenével jelzik.

A török katonára különben a parancs-kiadás kétszeres jelentőségű; először azért, mert ezzel végződik a tulajdonképpeni napi foglalkozás, mint minálunk; de meg ez jelzi a nap lezállását is, mely időpont minden igazhívó muzulmánok jel arra, hogy szívét s arcát kelet felé fordítva, hálát zengjen Allahnak és Mohamednek, az ő prófétájának.

Epp ez az a jellemzetes momentum a török hadsereg lényegében, melyben legfőbb ereje rejlik. Igazi nemzeti hadsereg minden ízében: a szokások egyöntetűsége, a hagyomány s a vallás kötelekével a nemzettel egygyé forrva. Talán a világ egy nemzeténél se tapasztalható az a testvériség a polgári elemek s a katonaság között, mint épp a törököknél. Itt a különbség a kettő között valóban csak az uniformisból áll: a fölfogás, életmód, érzelmek szóval mindaz, ami más nemzeteknél különbséget tesz katona és polgár között, náluk mind közös tulajdon s épp e tulajdonságok közössége képezi a legerősebb kapcsolatot a török nép és a hadsereg között, s épp ebben rejlik legnagyobb ereje ez utóbbinak. Náluk a katona épp olyan muzulmán, mint akármelyik kereskedő, hivatalnok vagy birtokos.

Ennek természetes következménye az a magasabb ihlettség, az az isteni szikra, mely minden török katonát, mint minden muzulmán hőssé tesz, mihelyt honát, vallását, fejedelmét veszedelemben tudja. Ez az, ami nekik erőt adott Európa megreszkettetésére, míg a korszellemmel lépést tartottak. Ez az ami erőt adott nekik fényes győzelmek kivására még akkor is, mikor a korszellem követelményeinek sereg-szerveztük avultsága s kormányformájuk már meg nem felelt. És ez az, mi ezental is előreláthatóan a „keleti beteg embert“ még hosszú ideig meg fogja tartani az európai nagy doktorok kurlisztáján, ha ugyanaz utóbbiak egyáltalán képesek lesznek e végtelen életerőt valaha „elgyógyítani.“ —a.

Közgazdaság.

Útmutatás

an sertésvészbe megbetegedett sertések husá-
nak megvizsgálására.

(Folytatás és vége.)

12. A sertésvészben átment sertés húsá-
szalonnájának felhasználása.

Nem ritka eset, hogy a sertésvészbe esett disznó nem pusztul el, hanem látszólag megjavul, sőt meg is hizik. Csak később, a leléskor derül ki aztán, hogy egyik-másik belső részben a betegség maradványa még mindig föllelhető.

A sertésvészben átment disznóknál kivált a tüdőben sajt, vagy turószerű eszmókat, a belekben pedig helyenkint kidudorásokat és ezeken szintén sajtához hasonló felrakódásokat lehet találni. Az ilyen régi eseteknél azonban, nem úgy, mint a frisekben, a sajtos eszmók körül, valamint egyebütt is hiányzik a vörösség, vagy a vérkiömlés.

Az a kérdés, hogy az ilyen esetekben a húst és szalonnát szabad-e felhasználni?

Mint hogy a tapasztalás beigazolta, hogy ilyen esetben sem a hús, sem a szalonna nem tartalmaznak olyan ártalmas anyagokat, melyek az ember egészségének rosszat tennének: ebből az okból az olyan disznók húsát és szalonnáját, amelyek a leszűrés előtt látszólag egészségesek voltak, vagy csupán a hajtás és szállítás alatt lettek hirtelen rosszul, az ember megeheti, feltéve, hogy a hús és a szalonna különben is épnek és egészségesnek látszik.

Vármegyei Hivatalos Rész.

260. erd. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.

A közönség tudomására hozása végett az alábbi pályázati hirdetés közzétételét.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1897. évi július hó 22-én.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

Földművelésügyi magyar kir. minister, — 34492/I—4. sz. — A magy. kir. erdőőri szakiskolák tanulóinak felvétele tárgyában kibocsátott hirdetés egy példányát idecsatolva tudomás és az érdekelteknek ez értelemben való felvilágosítása végett megküldöm.

Budapest, 1897. évi július hó 1-én, A miniszter megbízásából: Soltz Gyula. 34492—I/4 sz.

Pályázati hirdetés

(erdőőri szakiskolák tanulóinak felvétele tárgyában.)

A királyhalmi, vadászerdei, lipótújvári és görgény-szentimrei m. kir. erdőőri szakiskolába, melynek tanfolyama két évre terjed, a f. évi október havában kezdődő tanfolyamra részint állami ellátás mellett, részint saját költségén több tanuló fog felvételt.

A felvételt kívánók igazolni tartoznak hogy:

1. tizenhét (17) éves életkorukat betöltötték, s illetőleg az intézetbe való belépésük napjáig betöltik s harminceöt évesnél nem korosabbak;

2. ép, erős, egészséges, munkához és az időjárás viszonyaihoz szokott és edzett testalkattal s különösen jól látó, halló, és beszélni képesekkel bírnak, mely kellek igazolására kinestári erdészeti orvos, honvédorvos vagy vármegyei orvos bizonyítványa szükséges, megjegyzetve, hogy minden az intézetbe felvett tanuló testi épsége és egészségi állapota az intézet orvosa által, a jelentkezés alkalmával szigorúan felülvizsgáltatik s az, kinek szervezete hiányos, vagy aki valamely ragályos avagy az intézeti foglalkozás mellett könnyen nem gyógyítható betegségben szenved, az intézetbe be nem fogadtatik;

3. az elemi iskolákat elvégezték, illetve folyékonyan jól írni, jól olvasni és a közönséges négy számmelet szerint jól számítani tudnak;

4. erkölcsi magaviseletük jó;

5. katonai kötelezettségben állanak-e, igenlő esetben kötelesek ebbeli igazoló könyveiket is bemutatni.

Bejelenteni tartoznak továbbá, hogy kérvényekre a válasz mely cím alatt, illetve mely vármegyében, vagy mely hivatal útján és mely postaállomásra küldendő.

Tájékoztató megjegyzetjük, hogy azon tanuló, kik saját költségekre vétetnek fel, az ellátásért és az intézetben való tartózkodás idejére adott ruházatért évi 150 (egyszázötven) főt felévi előleges részletekben fizetni s ehhez képest a felveendő tanuló, esetleg azok szülei, gyámjai vagy munkaadói, kir. közjegyző előtt kiállított okmánnyal igazolni tartoznak, hogy az évi 150 ftnyi eltartási költséget a kifizető időre pontosan befizetik.

Az állami ellátás mellett felvett tanuló, illetve azok szülei, gyámjai vagy munkaadói azon esetben, ha a tanuló az erdőőri szakiskolát a tanfolyam teljes bevégezése előtt önként el-

hagyja, vagy az intézeti szabályzat értelmében elbocsátatik, a ráfordított költségeket, egy évre 150 főt számítva, az államnak megtéríteni kötelesek s ugyanerre nézve, hogy ezt az illető szakiskola igazgatóságának felszólítása után legkésőbb hat hét alatt teljesítik szintén kötelező előtti kiállított okmányt tartoznak bemutatni.

Minden tanuló tartozik a szakiskolába való belépés alkalmával magával hozni: 6 inget, 6 lábravalót, 6 zsebkendőt, 10 pár kapeát vagy harisnyát, egypár időjárásra alkalmas erős bagaria eszmat és pedig valamennyit új állapotban.

A fennálló szakiskolai szabályzat értelmében figyelemzetnek tehát azok, kik az erdőőri szakiskolába felvételt öhajtanak, hogy sajátkezűleg irt és kellően felszerelt kérvényüket melyhez az állami ellátás mellett felvételt öhajtanak, azok szegénységi állapotát igazoló hiteles községi bizonyítvány is melléklendő, azok pedig, kik akár magán, akár állami erdészeti szolgálatban állanak, mindig előjáró tisztjük vagy hatóságuk útján legkésőbb f. évi júl hó végéig a földművelésügyi ministeriumhoz adják be. Kelt Budapesten, 1897. évi május hó 31-én.

Földművelésügyi m. kir. minister.

11098. sz.

Zemplén-vármegye alispánjától.

A 10 fősölgabirónak.

A sertésvész elleni kísérleti védőoltások tárgyában folyó évi 31310 szám alatt kelt földművelésügyi miniszteri intézkedést, valamint ugyan-e tárgyban S.-A.-Ujhelyi kir. állategészségügyi felügyelőhöz intézett rendeletet és végül a vérsavó előállítására annak a sertésvész ellen való alkalmazásáról kiadott utasítás és egy kimutatás-mintát másolatban a miniszteri intézkedésben foglalt rendelkezések foganatosítása végett azon felhívással adom ki, utasítsa a járása területén lévő hatósági állatorvost, hogy a vérsavóval leendő oltás elsajátítása céljából a s.-a.-ujhelyi kir. állategészségügyi felügyelő által hozzá intézett felhívásra a kifizető helyen és időben megjelenni, és utasításának eleget tenni köteleességüknek ismerjék.

S.-A.-Ujhely, 1897. augusztus hó 11-én.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

11098. számhoz. Földművelésügyi m. kir. miniszter. 31310 III/2. sz. A sertésvész elleni kísérleti védőoltások tárgyában az ottani kerületi állami állatorvoshoz intézett rendeletet másolatát oly felhívással küldöm meg a közönségnek, hogy a kerületi állami állatorvost ezen működésében hathatósan támogassa s az alárendelt hatósági állatorvosokat a kísérleti védőoltás foganatosításában való segédkezésre az ügy érdekében utasítsa. Mint hogy pedig a törvényhatóság területén lévő uradalmaknak és nagyobb birtokosoknak is módot akarok nyújtani arra, hogy a mennyiben ezt kívánják állatorvosaik által a saját sertés állományukba a serummal való védőoltást foganatosítsák, értesítse az ottani uradalmakat és nagyobb birtokosokat, miszerint a kaposvári, nagybecskereki állami főállatorvosokat, a nagyváradi, marosvásárhelyi, segesvári, esztergomi és nyiregyházi kir. állami állatorvosokat, valamint az állategészségügyi felügyelőt S.-A.-Ujhelyben, végül az állatorvosi akadémiát utasítottam, hogy a hozzájuk netán kiküldendő uradalmi állatorvosokat a vérsavó előállításába és alkalmazásába gyakorlatilag díjtalanul vezessék be. Kelt Budapesten, 1897. évi augusztus hó 3-án. Darányi.

Másolat.

Földművelésügyi magyar királyi miniszter 31310 sz. IV. 97. Másolat. A sertésvész elleni védekezésben a vérsavóval végzett s eddig tudomásomra jutott védőoltások kedvező eredményre nyújtván kilátást, kívánatos, hogy azzal nagyobb arányú kísérletek tétessenek. Kitént, hogy a sertésvészben átesett állatok vérsavója olyan anyagokat (antitoxinokat) tartalmaz, melyek az egészséges sertések bőre alá fecskendezve, azoknak a sertésvész iránti ellenálló képességét nagy mértékben fokozzák sőt fogékonyságát sok esetben teljesen megszüntetik. Ezek szerint a vérsavó ha nem is nyújt feltétlen mentességet a sertésvész irányában a betegedi és hullási arányt mégis nagyon kedvezően befolyásolja, minél fogva ugy a közvetlen, mint a forgalmi korlátozásokból származó károkat lényegesen csökkentheti s a szóban forgó közgazdasági csapást nagy mértékben enyhítheti. Az eddig szerzett tapasztalatok azt is bizonyítják, hogy a sertésvész elleni védőoltások, ha az állatok már betegek, a legtöbb esetben nem hogy védő, vagy gyógyító hatást fejtenek volna ki, hanem a betegséget megsúlyosították. Ennek következtében a védő oltásokat lehetőleg csak az egészséges sertés állományban kell alkalmazni, ami azonban nem zárja ki, hogy a tulajdonos beleegyezése mellett a már fertőzött nagy fertőzöttségű állományban kísérletezhessenek. Tekintettel a szóban forgó nagy fontosságú ügyre,

kívánatos, hogy a sertésvész elleni védekezésben a vérsavóval való kísérletezés iránt a gazdaságközönség érdeklődése minél inkább fölkeltessék s ez irányban önré igen szép feladat hármlik. Felhívom ennél fogva önt, hogy a mennyiben a kerülethez tartozó községekben sertésvész van vagy lép fel az esetre a nagyobb terjedelmű sertésvészterjedést üző községekben, vagy nagyobb gazdaságokba tárcám terhére utazzon ki s ott a gazdaságközönség figyelmét a vérsavóval való védőoltás útján foganatosítható védekezésre hívja fel s az érdeklődő gazdákat a vérsavóval való védőoltás módja, hatása és várható valószínűségéről körülmenyesen felvilágosítván a védőoltások alkalmazására önként kész sertésvész tulajdonosok költségén beszerzett vagy előállított vérsavóval a védőoltást díjtalanul alkalmazza. Különösen figyelemzetem önt, hogy a serummal való védőoltást önként igénybe venni kívánó gazdák és sertéstulajdonosok előtt az ojtást megelőzőleg mindannyiszor határozottan jelentse ki azt, hogy habár a vérsavó a sertésvész ellenében feltétlenül biztos szernek nem is tekinthető s ez idő szerint még csak kísérletképpen alkalmaztatik, az mégis kétségtelen, hogy kellő időben alkalmaztatván, a megbetegedést és elhullási arányt rendkívül kedvezően befolyásolja, továbbá, hogy az ojtás az illető tulajdonos vagy birtokos felelősségére történik s ehhez képest az ojtásból esetleg keletkező elhullásokért az államkincstár semmiféle kártalanítást sem nyújt. Mint hogy pedig előfordulhat, az hogy ott a hol a serummal való ojtást igénybe venni öhajtják, csak olyan sertéseket talál, melyek még keveset betegek vagy pedig sertésvészben már régen ámentek és e szerint nem alkalmasok arra, hogy azokból vérsavót állítsanak elő, abból a célból, hogy a serum előállítására legcélszerűbben felhasználható rekonstruált sertéseket szerezhesen be, a székhelyén lévő kir. adóhivatalt utasítottam, hogy a sertésvész elleni védőoltásokhoz szükséges vérsavó előállításához megkívánt sertések beszerzésére bélyegmentes hivatalos nyugtató ellenében önnök háromszáz 300 forint elszámolandó előleget fizessen ki. A fentebbiekből kifolyólag utasítom, hogy a bevásárolt s a vérsavó előállítására céljából leszurtt sertés mérszárszéki értékesítéséről kellőképpen gondoskodják s a befolyó összeget ellennyugtató mellett vegye bevételebe. A bevásárolt sertésből előállítandó vérsavót csak olyan községekben, vagy gazdaságokban használhatja fel, a melyekben a vérsavó előállítására alkalmas sertés egyáltalában nem található s ekkor is csak abban az esetben, ha a védőoltást alkalmaztatni öhajtó gazdák vagy sertéstulajdonosok egy adag vérsavóért a beojtandó egy évesnél nem idősebb sertések után 15 kr az egy évesnél idősebbekért pedig 25 kr ellennyugtató ellenében az ön kezébe lefizetnek. Az ön által vérsavó előállítására vásárolt sertések husának értékesítéséből, valamint a felhasznált vérsavóért befolyó összeget újabb bevásárlásra használhatja fel. — A most kiutaltványozott összeg felhasználása s kellőképpen történt elszámolása után a szükséghez képes újabb előleget fogok önnök rendelkezésére bocsátani. — Utasítom önt hogy a kerületében lévő hatósági állatorvosokat a vérsavóval való előállításában és alkalmazásában gyakorlatilag oktassa ki, hogy azok a kísérleti védőoltásokat működési területükön önállólag is végezhessek, midőn önt esetleg más állami állatorvosi kerületbe is kiküldeni ily módon a serummal való védőoltást mind szélesebb körben megismertetni és biztató eredmény esetében alkalmazásba vételét előmozdítani szándékozom. Felhívom hogy az illetékes hatóságot keresse meg az iránt, hogy a neki alárendelt állatorvosokat a most, közzét rendelt vérsavóval való eljárásra utasítsa. — Meghagyom önnök, hogy kerületének egyes községekben esetleg teljesítendő szolgálata alkalmával működési naplójában mindannyiszor tüntesse fel azt, hogy jelen rendeletet értelmében tett-e lépéseket és milyen eredménnyel a szóban forgó védőoltások érdekében. Az esetleg foganatba veendő védőoltások közvetlen, valamint később megállapítandó eredményről és az immunitás tartalmáról, esetleg oly módon, hogy a sertés tulajdonos beleegyezésével ojtott sertéseket különböző időszakokban állít fertőzött falkába, a csatolt % minta szerint kimutatásban tegyen hozzám jelentést, valamint jelentse be azon hatósági állatorvosok nevét is, kik a serum ojtás körüli eljárás lényegét és technikáját anyira elsajátították, hogy ennek foganatosításával az ön távollétében is megbízható volnának. — A védőoltások érdekében leendő utazásának költségeit külön uti naplóban számítsa fel, megjegyzem azonban, hogy tekintettel a Peroncito-féle anyaggal végzett ojtásoknak az újabb időben tapasztalt igen ellentétes, sok esetben balsiker, eredményére ön egyelőre a Peroncito-féle szerrel többé jelen rendeletem vétele után ojtásokat nem eszközölhet. — A serum előállításának és a védőoltás alkalmazásának módjára vonatkozó utasítást a mellékelem, a kiutaltványozott 300 ftnyi előleg elszámolására vonatkozó számadási mintát pedig később fogom

önnök birtokosnak nyújtott védőoltást nagyobb állatorvosi felügyelettel ellátva Kelt B. 31,310/2. U. a sertésvész olyan sertésvészpal elő el az ilgyógyu immunis sertés tására, tartalm ket fertériom amenny sertés hatna lgyöződv legalább előállita lemosot tjük, limát-ó legalább hetőleg a hol a titott s e 5 percer kell esz nek átmer ez be. Tartásától által tők savót n fertőtlen ket lapo akasztju az elvz csak telj magas vagy tevr megatni m le nem egy tiszt azután abba p mig a sertést b bocsátar savval lehetőleg alkalma s azután pedig a megvizs leszurtt e? Ha don a b volna, a felhasznál hogy m felfogni hideg h addig r savó a sen 24- vérsavó dugasz üvegbe vérsavó üvegbe eszközl helyezü tölesért szonból tünk, h tölesért szon és szűkebb megfeki kívül h savónak 5%-os v Tömény mert az s kicsa comb b coknak kedezni rendkiv tása ké veszély.

önnek megküldeni. Mint hogy pedig a nagyobb birtokosoknak és uradalmaknak is módot kívánunk nyújtani arra, hogy állatorvosaik által a saját sertésállományukban a serummal való védőoltást fogantatosíthassák, utasítom önt, hogy nagyobb birtokosoknál vagy uradalmaknál állandó alkalmazásban lévő s önnél netán jelentkező állatorvosoknak a serum előállítását és alkalmazását gyakorlatilag díjtalanul mutassa be s őket figyelmeztesse, hogy a serumot csak a mellékelt utasításában előírt módon szabad előállítaniok s azt beteg sertéséből venni tilos. — Kelt Bpsten, 1897. auguszt hó 3. *Darányi* s. k. 31,310/III—2. 97. számhoz.

Utasítás a vérsavó előállításáról s annak a sertésvész ellen való alkalmazásáról. 1) A sertésvész elleni védőoltáshoz szükséges vérsavót olyan sertés vérből kell előállítani, amely a sertésvézből csak akkor és legfeljebb 1—2 hónapnál előbb gyógyult fel. Minél hosszabb idő telt el az illető sertésnek a sertésvézből való felgyógyulása óta, annál gyengébb a vérsavójának immunizáló hatása. A még kifejezetten beteg sertés vére sem használható fel vérsavó előállítására, részint azért, mert virulens bakteriomot tartalmazhat s ennél fogva a bejuttatott sertéseket fertőzhetné, részint pedig azért, mert a bakteriomok vegyi termékeiből nem tartalmaz annyit, amennyi szükséges lenne arra hogy egészséges sertésbe fecskendezve, abban immunitást hozhatna létre. A sertést ha meg vagyunk arról győződve hogy a sertésvészben már átesett, vagy legalább is rekonvaleszkáló az, s előbb a vérsavót előállítani akarjuk, mindenképp előtét egy tiszta, lemosott és fertőtlenített padra vagy lócára fektetjük, nyakát és első lábait is lemosván, sublimát-odattal (1.1000) vagy karbolsavval (5.100) legalább 5 perccel fertőtlenítjük majd meg lehetleg szárazra töröljük főként azon a helyen, a hol a kés fog beszúrni. A kellőleg megtisztított s emellett még 5%-os karbolsavval legalább 5 perccel fertőtlenített késsel a beszúrást úgy kell eszközölni, hogy a nyak nagy véredényeinek átmetszése mellett a légeső át ne vágassék mert ez által a vér és vérsavó szennyeződhetne be. Tartózkodni kell a késnek oly mély beszúrásától is mialatt a szívet sértené meg; mert ez által tökéletlen lehet az elvérzés s kevés vérsavót nyerne. Ha a fentebb előírt módon fertőtlenített sertés hátsó lábainál fogva, melyeket lapos erős kötélekkel kötöttünk össze felakasztjuk s leszúrását ily helyzetben végezzük az elvérzés még tökéletesebb leend. A kiömlő vért csak teljesen tiszta és előbb kellőleg fertőtlenített magas üveghengerbe (magas szűkebb ugorkás vagy tejes üvegbe) kell felfogni s az üveget a vér megolvadása után hossz tengelye körül forgatni míg a vérlépeny az üveg faláról mindenütt le nem vált. A vér felfogása után az üveg száját egy tiszta 5%-os karbol savval megitatott s azután kifaesart ruhával borítsuk le, nehogy abba por s egyéb piszok hullhasson. Addig míg a vér az üvegben megszárad, a leszúrt sertést ha közfogyasztásra akarjuk annak húsát bocsátani, mely esetben a leszúrás előtt a karbolsavval való fertőtlenítés annak szaga miatt lehetőleg mellőzendő s helyette inkább sublimát alkalmazandó — gondosan meg kell tisztítani s azután felbontani, hogy a belsőszervek, főként pedig a tüdőknél és a bélesatornának gondos megvizsgálásával megállapítható legyen, hogy a leszúrt sertés tényleg sertésvészben szenvedett-e? Ha a lefolyt sertésvész kétséget kizáró módon a boncolási vizsgálattal megállapítható nem volna, akkor a felfogott vért serum előállítására felhasználni nem szabad. Ebből az következik, hogy minden egyes sertés vért külön külön kell felfogni. Az ekként nyert vért az üveghengerben hideg helyre, nyáron jég közzé kell állítani, hol addig marad, a míg a tiszta sárgás színű vérsavó a vérlépenyből külön nem vált, mi rendesen 24—48 óra alatt következik be. A külön vált vérsavót hosszú pipetta segítségével leszívjuk s dugaszszal zárható tiszta fertőtlenített gyógyszer-üvegbe bocsátjuk. Az ily módon lepipettázott vérsavóból egy következő tiszta, fertőtlenített üvegbe kell átszűrni, mit a következő módon eszközölünk: A gyógyszerüvegbe üveg tölésért helyezünk, ebbe pedig filtráló papírból készített tölésért teszünk, mit előbb egy vékony ritka vászonzól készített tölésér alaku zacskóba illesztünk, hogy ily módon az átázott filtráló papírtölésért az átszakadás ellen megvédjük. A vászon és papírtölésérnek az üvegtölésérnél ezért szűkebbnek kell lennie nehogy az üvegtölésér falát megfektüdjé, amely esetben a vérsavó csak rendkívül hosszú idő múlva szűrődne át. A leszúrt savónak 100 gramjához konzerválás céljából az 5%-os vizes karbolsavból 10 grammot kell önteni. Töményebb karbolsav hozzáadása mellőzendő mert az a savóban levő fehérnye megolvadását s kicsapódását okozná. A tiszta vérsavóba a comb belső felületén nagy sertésnek 10, malacoknak 5 köbcentiméternyit kell a bőr alá fecskedezni. A vérsavó előállításánál a tisztaságra rendkívül ügyelni kell nehogy ennek elmulasztása következtében a bejuttatott sertések súlyos veszélynek legyen kitéve.

17044. sz. *T. Zemplén-vármegye alispánjától.*
A 10 főszo gabirónak.

A köztenyésztési célokra szánt, nem állami tulajdont képező és nem állami felügyelet alatt levő ménnek vizsgálása körül követendő eljárás tárgyában a földmivélségi miniszter önmegméltsége által folyó évi 41730. sz. alatt kiadott körrendeletet, az érdekeltek tájékoztatása céljából kiadom.

S.-A.-Ujhely, 1897. augusztus 21.

Matolai Etele alispán.

Másolat.

A földmivélségi magy. kir. miniszternek 41730/97. számú rendelete a köztenyésztési célokra szánt nem állami tulajdont képező és nem állami felügyelet alatt levő ménnek megvizsgálása körül követendő eljárás tárgyában: Tekintettel a mezőgazdaságról és mezőrendéségről szóló 1894 évi XII t. cz. 29. §-ának azon rendelkezésére, mely szerint közös használatra szánt apaállatok tehat a lovak is, köztenyésztési célokra csak akkor bocsájthatók, ha azokat a járási mezőgazdasági bizottság tenyésztésre alkalmaznak találta, s kapcsolatosan a fent idézett törvény végrehajtása iránt 1894. évi 48,000 sz. a. kiadott itteni rendelet 24. §-a utolsóelőtti bekezdésében foglalt azon kijelentéssel, miszerint a tenyészmének megvizsgálása iránt külön rendeletben fog intézkedés tétetni: addig is, míg a törvényhatóságok az 1894. évi XII t. cz. 24., 25. és 26. §§-aiban, a lótenyésztésre vonatkozólag hatáskörükbe utalt kérdésekben határoznak, s a járási mezőgazdasági bizottságok szervezetét, a lótenyésztés terén az idézett törvény által elrendelt teendőkre való tekintettel kiegészítik, illetve mindezekről szabályrendeletet alkotnának, a köztenyésztésre szánt tenyészmének megvizsgálása tárgyában a következőket rendelem:

1. §. A járási mezőgazdasági bizottságoknak az alább foglaltak szerint szervezendő kiküldöttségei által mindazon nem állami tulajdont képező ménnek, amelyek mások anyaiállatainál tenyésztésre használtak, illetve használni szándékoltnak, évenként megvizsgálandók.

Mindenki akinek a fenti határozmány alá eső ménje van, köteles ezt a járási főszolgabírónak minden év augusztus, hava 16-ig bejelenteni s a mént a vizsgálatra az alábbiak szerint kitűzött határidőben és helyen elővezetni.

A járási főszolgabíró a bejelentéseket szeptember hó 1-ig a vármegye alispánjához köteles terjeszteni.

2. §. Az I §. határozmányai alá nem esnek: az állami ménesekből egyes községeknek kedvezményes áron tenyésztési célra eladott ménesek mindaddig, míg azok a méneskar, illetve állami alkalmazottak felügyelete alatt állanak, vagyis mindaddig, míg azok vételára teljesen lefizetve nincsen, valamint a méntelepekből selejtezés utján egyes tenyésztőknek tenyésztési célra eladott ménnek.

3. §. A törvényhatóság a jelen rendeletm vétele után a legközelebbi közgyűlésen intézkedik az iránt, hogy a járási mezőgazdasági bizottságok amenyiben ez szükséges, két, a lótenyésztésben jártas taggal, esetleg a már meglévő szabályrendeletben megállapított létszámon felül is, kiegészíttessenek.

Ezen két új tag, a vármegyei lótenyész bizottmány javaslatára, a törvényhatósági bizottság által annyi időre választandó, a meddig a választott járási mezőgazdasági bizottsági tagok megbízása tart. Ezen idő leteltével ugyanazok is megválaszthatók.

Ha a járási mezőgazdasági bizottság meglévő tagjai, közül a lótenyészésben, jártas két egyén a vármegyei lótenyész-bizottmány által kijelölhető, újak választása nem szükséges.

A vármegyei lótenyész-bizottmány elnöke valamennyi járási mezőgazdasági bizottságnak tagja s mindenik mevizsgáló küldöttség működésében részt venet.

(Vége köv.)

2371/97. sz. *A tokaji járás főszolgabírájától.*
Pályázati hirdetés.

Tokaj nagyközségnél lemondás folytán üresedésbe jött községi aljegyzői állásra ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állás javadalmazása 400 frt évi fizetés és természetbeni lakás továbbá mint helyettes anyakönyvvezető részére megállapított 30 frt tisztelet díj, végül marha járlat kezeléséért és egyéb munkálatokér szabályrendeletileg szedhető díjak.

A választás határidejéül folyó évi szeptember hó 23-ának d. e. 10 óráját tűzöm ki Tokaj város házához.

Felhívom mindazokat, kik ezen állásra pályázni óhajtanak, hogy az 1883. évi I. t. cz. 6-ik szakaszában előírt okmányokkal felszerelt kérvényeiket f. évi szeptember hó 21-éig annál inkább benyújtás, mivel a később érkező kérvények nem fognak figyelembe vétetni.

Tokaj, 1897. évi augusztus hó 28-án.

Füzesséry Ödön, főszolgabíró.

1848/97. sz. *A sztropkói járás főszolgabírájától.*
Hirdetmény

Közhirre tétetik, hogy Valkó község határában folyó évi augusztus hó 26-án egy darab 8 éves, szürke szőrű tehén a község mező öre által felfogatott s általa gondozásba vétetett.

A tulajdonos folyó évi szeptember hó 20-áig alulirt szolgabírói hivatalnál jelentkezhetik s tulajdonjogát beigazolhatja.

Ha a tulajdonos fenti határidő alatt nem jelentkezik, az állat mint gazdátlan jószág, nyilvános árverésen el fog adatni.

Sztrapkón, 1897. agusztus hó 28-án.

Bárczy Benedek, főszolgabíró.

4079/1897. sz. *A bodrogközi járás főszolgabírájától.*
Pályázati hirdetés.

A bodrogközi járás I. kéményseprői körében a kéményseprő mesteri állás üresedésbe jövéen annak betöltésére pályázatot nyitok. Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy okmányokkal felszerelt kérvényeiket folyó év szeptember 25-éig hivatalomhoz annál bizonyosabban adják be, mivel a később érkezetteket nem veszem figyelembe.

Javadalmazás a vármegyei szabályrendeletben megállapított seprésdíj. A felfogatott kéményseprő állását azonnal elfoglalni tartozik.

Kir.-Helmecz, 1897. augusztus 31.

Izsépy Zoltán, h. szolgabíró.

4530/I. 97. sz. *A szerencsi járás főszolgabírájától.*
Körözés.

Lack Bálintné t.-luczi lakosnak „Bálint” nevű 11 éves fia f. évi augusztus 24-én otthonról eltávozott s ez idő óta haza nem jött. Felkérem a hatóságokat, hogy esetleges feltalálása esetén őt T.-Luczra haza szállíttatni sziveskedjenek. — A gyermek korához mérten jól fejlődött, eltávozásakor fehér gatyát és inget, fején szalmakalapot viselt, orra, szája rendesek, arca kerek, haja szőke.

Szerencs, 1897. szeptember 3.

Pintér István, főszolgabíró.

4531/I. 97. sz. *A szerencsi járás főszolgabírájától.*
Körözés.

H.-Kak község határában augusztus hó 24-én egy fehér szőrű, sodrott szarvu, meddő tehén — bal első lapockáján 814 szám, hátulsó bal farán B. J. bélyeg — bitangásban találtatott s a község előjárósága által gondozásba vétetett. — Igazolt tulajdonosát az átvételre felhívom.

Szerencs, 1897. szept. 3-án.

Pintér István, főszolgabíró.

Nyilt-tér.**)

Egy magát megnevezni nem óhajtó ur harminc forintot tett le a minap nálam, hogy azt valamely általam meghatározandó jótékony célra fordítsam. Midőn ezt szívesen hozom nyilvánosságra, egyuttal kijelentem, hogy ezen összeg hozzáfordításáról annak idejében ugyanezen a helyen elszámolni kötelességemnek fogom tartani.

S.-A.-Ujhely, 1897. szeptember 4-én.

Schmidt Lajos
rendőrtanácsos.

**) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelős séget a Szerk.

Heti naptár.

Vasárnap,	szeptember 5.	Órangy.
Hétfőn,	szeptember 6.	Zakariás pr.
Kedden,	szeptember 7.	Regina sz.
Szerdán,	szeptember 8.	Kisassz. napja
Csütörtökön,	szeptember 9.	Kláv. Péter
Pénteken,	szeptember 10.	Tolent. Mikl. †
Szombaton,	szeptember 11.	Teodóra

A szerkesztő postája.

H. I. urnak — Dargó. Kérdése általánosságban lévén feladva, kimerítő választ nem igen adhatunk reá; tájékosul azonban a következőket említtük meg: ha ön kiserletezésre akar vetőmagot, ebbeli megkeresésére a m.-óvári gazdasági akadémia vetőmag-kiserletállomása teljesen ingyen, ad rendelkezésére egy bizonyos mennyiségű vetőmagot, avval a kikötéssel, hogy a kapott mag egész külön vettessék s a nyert eredmény felől a m.-óvári gazdasági akadémia annak idején leikiismeretes pontossággal értesíttessék. Az állam magánosoknak, jobban mondva egyeseknek, ingyen vetőmagot nem ad; igen gyakran megtörténik azonban, hogy burgonyát s ehez hasonlókat vetőmagul egyes községeknek, járásoknak 100 q. sulyban teljesen ingyen ad. Ilyen vetőmagokat a gazdasági egyesület szokott kieszközölni. Ha azonban ön nem kiserletezésre akar vetőmagot, hanem rendes használatra, akkor a Magyar Mezőgazdák Országos Szövetkezeté-nél (Budapest, Alkotmány utca 31. szám) a legjutányosabban juthat ahhoz. Különben forduljon a Zemplén-vármegyei gazdasági egyesület titkárához (S.-A.-Ujhely, vármegyeháza), aki a legkészségesebben szolgál önnek e tekintetben a lehető legbővebb felvilágosítással.

Szemák Julis A kért lappeldányokkal kiadóhivatalunk, sajnáljuk, már nem szolgálhat.

A megtalált kincs. Tárcánk közre adja.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza

Kiadó-tulajdonos *Ehler Gyula*.

önnek megküldeni. Mint hogy pedig a nagyobb birtokosoknak és uradalmaknak is módot kívánunk nyújtani arra, hogy állatorvosai által a saját sertésállományukban a serummal való védőoltást fogadosithassák, utasítom önt, hogy nagyobb birtokosoknál vagy uradalmaknál állandó alkalmazásban lévő s önnél netán jelentkező állatorvosoknak a serum előállítását és alkalmazását gyakorlatilag díjtalanul mutassa be s őket figyelmeztesse, hogy a serumot csak a mellékelt utasításában előírt módon szabad előállítani s azt beteg sertéséből venni tilos. — Kelt Bpestben, 1897. augusztus hó 3. *Darányi* s. k. 31,310/III—2. 97. számhoz.

Utasítás a vérsavó előállításáról s annak a sertésvesz ellen való alkalmazásáról. 1) A sertésvesz elleni védőoltáshoz szükséges vérsavót olyan sertés vérből kell előállítani, amely a sertésveszből csak akkor és legfeljebb 1—2 hónappal előbb gyógyult fel. Minél hosszabb idő telt el az illető sertésnek a sertésveszből való felgyógyulása óta, annál gyengébb a vérsavójának immunizáló hatása. A még kifejezetten beteg sertés vére sem használható fel vérsavó előállítására, részint azért, mert virulens bakteriumot tartalmazhat s ennél fogva a bejuttatott sertéseket fertőzhetné, részint pedig azért, mert a bakteriumok vegyi termékeiből nem tartalmaz annyit, amennyi szükséges lenne arra hogy egészséges sertésbe feekszendve, abban immunitást hozhatna létre. A sertést ha meg vagyunk arról győződve hogy a sertésveszen már átesett, vagy legalább is rekonvaleszkáló az, s előbb a vérsavót előállítani akarjuk, mindenképp előtét egy tiszt, lemosott és fertőtlenített padra vagy lócára fektetjük, nyakát és első lábait is lemosván, sublimát-odattal (1.1000) vagy karbolsavval (5.100) legalább 5 perccel át fertőtlenítjük majd meg lehetleg szárazra töröljük főként azon a helyen, a hol a kés fog beszúrni. A kellőleg megtisztított s emellett még 5%-os karbolsavval legalább 5 perccel át fertőtlenített késsel a beszúrásig kell eszközölni, hogy a nyak nagy véredényeinek átmetszése mellett a légeső át ne vágassék mert ez által a vér és vérsavó szennyeződhetne be. Tartózkodni kell a késnek oly mély beszúrásától is mialatt a szívet sértené meg; mert ez által tökéletlen lehet az elvétel s kevés vérsavót nyernének. Ha a fentebb előírt módon fertőtlenített sertés hátsó lábainál fogva, melyeket lapos erős kötélekkel kötöttünk össze felakasztjuk s leszurását ily helyzetben végezhetjük az elvétel még tökéletesebb leend. A kiömlő vért csak teljesen tiszta és előbb kellőleg fertőtlenített magas üveghengerbe (magas szűkebb ugorkás vagy tejes üvegbe) kell felfogni s az üveget a vér megolvadása után hossz tengelye körül forgatni míg a vérlépeny az üveg faláról mindenütt le nem vált. A vér felfogása után az üveg száját egy tiszta 5%-os karbol savval megitatott s azután kifacsart ruhával borítsuk le, nehogy abba por s egyéb piszok hullhasson. Addig míg a vér az üvegben megalszik, a leszurt sertést ha közfogyasztásra akarjuk annak húsát boesítani, mely esetben a leszúrás előtt a karbolsavval való fertőtlenítés annak szaga miatt lehetőleg mellőzendő s helyette inkább sublimát alkalmazandó — gondosan meg kell tisztítani s azután felbontani, hogy a belsőszervek, főként pedig a tüdőknél és a bélesatornának gondos megvizsgálásával megállapítható legyen, hogy a leszurt sertés tényleg sertésveszben szenvedett-e? Ha a lefolyt sertésvesz kétséget kizáró módon a boncolási vizsgálattal megállapítható nem volna, akkor a felfogott vért serum előállítására felhasználni nem szabad. Ebből az következik, hogy minden egyes sertés vért külön külön kell felfogni. Az ekként nyert vért az üveghengerben hideg helyre, nyáron jég közzé kell állítani, hol addig marad, a míg a tiszta sárgás színű vérsavó a vérlépenyből külön nem vált, mi rendesen 24—48 óra alatt következik be. A külön vált vérsavót hosszú pipetta segítségével leszívjuk s dugaszszal zárható tiszta fertőtlenített gyógyszerüvegbe boesátjuk. Az ily módon lepipettázott vérsavóból egy következő tiszta, fertőtlenített üvegbe kell átszűrni, mit a következő módon eszközölünk: A gyógyszerüvegbe üveg tölesért helyezünk, ebbe pedig filtráló papírból készített tölesért teszünk, mit előbb egy vékony ritka vászonból készített tölesér alaku zacskóba illesztünk, hogy ily módon az átázott filtráló papírtölesért az átszakadás ellen megvédjük. A vászon és papírtölesérnek az üvegtölesérnél ezért szűkebbnek kell lennie nehogy az üvegtölesér falát megfektüdjé, amely esetben a vérsavó csak rendkívül hosszú idő múlva szűrődne át. A leszurt savónak 100 gramjához konzerválás céljából az 5%-os vizes karbolsavból 10 grammot kell önteni. Töményebb karbolsav hozzáadása mellőzendő mert az a savóban levő fehérnye megolvadását s kiesapódását okozná. A tiszta vérsavóba a comb belső felületén nagy sertésnek 10, malacoknak 5 köbcentiméternyit kell a bőr alá fecskendezni. A vérsavó előállításánál a tisztaságra rendkívül ügyelni kell nehogy ennek elmulasztása következtében a bejuttatott sertések súlyos veszélynek legyen kitéve.

17044. sz. *T. Zemplén-vármegye alispánjától.*
A 10 főszo gabirónak.

A köztenyésztési célokra szánt, nem állami tulajdont képező és nem állami felügyelet alatt levő ménnek vizsgálása körül követhető eljárás tárgyában a földmívelésügyi miniszter önmagmél-tósága által folyó évi 41730. sz. alatt kiadott körrendeletet, az érdekeltek tájékoztatása céljából kiadom.

S.-A.-Ujhely, 1897. augusztus 21.

Matolai Etele alispán.

Másolat.

A földmívelésügyi magy. kir. miniszternek 41730/97. számú rendelete a köztenyésztési célokra szánt nem állami tulajdont képező és nem állami felügyelet alatt levő ménnek megvizsgálása körül követhető eljárás tárgyában: Tekintettel a mezőgazdaságról és mezőrendéségről szóló 1894 évi XII t. cz. 29. §-ának azon rendelkezésére, mely szerint közös használatra szánt apaállatok tehát a lovak is, köztenyésztési célokra csak akkor boesájthatók, ha azokat a járási mezőgazdasági bizottság tenyésztésre alkalmasnak találta, s kapcsolatosan a fent idézett törvény végrehajtása iránt 1894. évi 48,000 sz. a. kiadott itteni rendelet 24. §-a utolsóelöltti bekezdésében foglalt azon kijelentéssel, miszerint a tenyészmének megvizsgálása iránt külön rendeletben fog intézkedés tétetni: addig is, míg a törvényhatóságok az 1894. évi XII t. cz. 24., 25. és 26. §§-aiban, a lótenyésztésre vonatkozólag hatáskörükbe utalt kérdésekben határoznak, s a járási mezőgazdasági bizottságok szervezetét, a lótenyésztés terén az idézett törvény által elrendelt teendőkre való tekintettel kiegészítének, illetve mindezekről szabályrendeletet alkotnának, a köztenyésztésre szánt tenyészmének megvizsgálása tárgyában a következőket rendelem:

1. §. A járási mezőgazdasági bizottságoknak az alább foglaltak szerint szervezendő küldöttségei által mindazon nem állami tulajdont képező ménnek, amelyek mások anyaállatainál tenyésztésre használtak, illetve használni szándékoltnak, évenként megvizsgálandók.

Mindenki akinek a fenti határozmány alá eső ménje van, köteles ezt a járási főszolgabirónak minden év augusztus, hava 16-ig bejelenteni s a mént a vizsgálatra az alábbiak szerint kitűzött határidőben és helyen elővezetni.

A járási főszolgabiró a bejelentéseket szeptember hó 1-ig a vármegye alispánjához köteles terjesztetni.

2. §. Az I §. határozmányai alá nem esnek: az állami ménesekből egyes községeknek kedvezményes áron tenyésztési célra eladott ménesek mindaddig, míg azok a méneskar, illetve állami alkalmazottak felügyelete alatt állanak, vagyis mindaddig, míg azok vételára teljesen lefizetve nincsen, valamint a méntelepekből selejtezés utján egyes tenyésztőknek tenyésztési célra eladott ménnek.

3. §. A törvényhatóság a jelen rendeletm vétele után a legközelebbi közgyűlésen intézkedik az iránt, hogy a járási mezőgazdasági bizottságok amenyiben ez szükséges, két, a lótenyésztésben jártas taggal, esetleg a már meglévő szabályrendeletben megállapított létszámon felül is, kiegészíttessenek.

Ezen két új tag, a vármegyei lótenyész bizottmány javaslatára, a törvényhatósági bizottság által annyi időre választandó, a meddig a választott járási mezőgazdasági bizottsági tagok megbízása tart. Ezen idő leteltével ugyanazok is megválaszthatók.

Ha a járási mezőgazdasági bizottság meglévő tagjai, közül a lótenyésztésben, jártas két egyén a vármegyei lótenyész-bizottmány által kijelölhető, újak választása nem szükséges.

A vármegyei lótenyész-bizottmány elnöke valamennyi járási mezőgazdasági bizottságnak tagja s mindenik ménvizsgáló küldöttség működésében részt vehet.

(Vége köv.)

2371/97. sz. *A tokaji járás főszolgabirójától.*
Pályázati hirdetés.

Tokaj nagyközségnél lemondás folytán üresedésbe jött községi aljegyzői állásra ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állás javadalmazása 400 frt évi fizetés és természetben lakás továbbá mint helyettes anyakönyvvezető részére megállapított 30 frt tisztelet díj, végül marha járlat kezeléséért és egyéb munkálatokér szabályrendeletileg szedhető díjak.

A választás határidejűl folyó évi szeptember hó 23-ának d. e. 10 óráját tűzöm ki Tokaj város házához.

Felhívom mindazokat, kik ezen állásra pályázni óhajtanak, hogy az 1883. évi I. t. cz. 6-ik szakaszában előírt okmányokkal felszerelt kérvényeiket f. évi szeptember hó 21-éig annál inkább benyujtsák, mivel a később érkező kérvények nem fognak figyelembe vétetni.

Tokaj, 1897. évi augusztus hó 28-án.

Füzesséry Ödön, főszolgabiró.

1848/97. sz. *A sztrokói járás főszolgabirójától.*

Hirdetmény

Közhirre tétetik, hogy Valkó község határában folyó évi augusztus hó 26-án egy darab 8 éves, szürke szőrű tehén a község mező öre által felfogatott s általa gondozásba vétetett.

A tulajdonos folyó évi szeptember hó 20-áig alulírt szolgabirói hivatalnál jelentkezhetik s tulajdonjogát beigazolhatja.

Ha a tulajdonos fenti határidő alatt nem jelentkezik, az állat mint gazdátlan jószág, nyilvános árverésen el fog adatni.

Sztrókón, 1897. augusztus hó 28-án.

Bárczy Benedek, főszolgabiró.

4079/1897. sz. *A bodrogközi járás főszolgabirójától.*

Pályázati hirdetés.

A bodrogközi járás I. kéményseprői körében a kéményseprő mesteri állás üresedésbe jövének annak betöltésére pályázatot nyitok. Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy okmányokkal felszerelt kérvényeiket folyó év szeptember 25-éig hivatalomhoz annál bizonyosabban adják be, mivel a később érkezettek nem veszem figyelembe.

Javadalmazás a vármegyei szabályrendeletben megállapított seprésidij. A felfogatott kéményseprő állását azonnal elfoglalni tartozik.

Kir.-Helmezz, 1897. augusztus 31.

Izsépy Zoltán, h. szolgabiró.

4530/I. 97. sz. *A szerencsi járás főszolgabirójától.*

Körözés.

Lack Bálintné t.-luczi lakosnak „Bálint” nevű 11 éves fia f. évi augusztus 24-én otthonról eltávozott s ez idő óta haza nem jött. Felkérem a hatóságokat, hogy esetleges feltalaltatása esetén őt T.-Luczra haza szállíttatni sziveskedjenek. — A gyermek korához mérten jól fejlődött, eltávozásakor fehér gatyát és inget, fején szalmakalapot viselt, orra, szája rendesek, arca kerek, haja szőke.

Szerencs, 1897. szeptember 3.

Pintér István, főszolgabiró.

4531/I. 97. sz. *A szerencsi járás főszolgabirójától.*

Körözés.

H.-Kak község határában augusztus hó 24-én egy fehér szőrű, sodrott szarvu, meddő tehén — bal első lapockáján 814 szám, hátulsó bal farán B. J. bélyeg — bitangásban találtott s a község előljárósága által gondozásba vétetett. — Igazolt tulajdonosát az átvételre felhívom.

Szerencs, 1897. szept. 3-án.

Pintér István, főszolgabiró.

Nyilt-tér.)**

Egy magát megnevezni nem óhajtó ur harminc forintot tett le a minap nálam, hogy azt valamely általam meghatározandó jótékony célra fordítsam. Midőn ezt szivesen hozom nyilvánosságra, egyuttal kijelentem, hogy ezen összeg hozzáfordításáról annak idejében ugyanezen a helyen elszámolni kötelességemnek fogom tartani.

S.-A.-Ujhely, 1897. szeptember 4-én.

Schmidt Lajos
rendőrtanácsos.

**) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelőséget a Szerk.

Heti naptár.

Vasárnap,	szeptember 5.	Órangy.
Hétfőn,	szeptember 6.	Zakariás pr.
Kedden,	szeptember 7.	Regina sz.
Szerdán,	szeptember 8.	Kisassz. napja
Csütörtökön,	szeptember 9.	Kláv. Péter
Pénteken,	szeptember 10.	Tolent. Mikl. †
Szombaton,	szeptember 11.	Teodóra

A szerkesztő póstája.

H. I. urnak — *Dargó*. Kérdése általánosságban léven feladva, kimerítő választ nem igen adhatunk reá; tájékosásul azonban a következőket említjük meg: ha ön *kisérletezésre* akar vetőmagot, ebbeli megkeresésére a m.-vári gazdasági akadémia vetőmag-kísérletállomása *teljesen ingyen*, ad rendelkezésére egy bizonyos mennyiségű vetőmagot, avval a kikötéssel, hogy a kapott mag egész külön vettessék s a nyert eredmény felől a m.-vári gazdasági akadémia annak idején lelkiismeretes pontossággal értesíttessék. Az állam magánosoknak, jobban mondva egyeseknek, ingyen vetőmagot nem ad; igen gyakran megtörténik azonban, hogy burgonyát s ehhez hasonlókat vetőmagul egyes községeknek, járásoknak 100 q. súlyban teljesen ingyen ad. Ilyen vetőmagokat a gazdasági egyesület szokott kieszközölni. Ha azonban ön nem kísérletezésre akar vetőmagot, hanem rendes használatra, akkor a „Magyar Mezőgazdák Országos Szövetkezeté”-nél (Budapest, Alkotmány utca 31. szám) a legutányosabban juthat ahhoz. Különb forduljon a Zemplén vármegyei gazdasági egyesület titkárához (S.-A.-Ujhely, vármegyei háza) aki a legkésőbbesen szolgál önnek e tekintetben a lehető legbővebb felvilágosítással.

Szemák Jalis A kért lappeldányokkal kiadódhatalunk, sajnáljuk, már nem szolgálhat.

A megtalált kincs. Tárcánk közre adja.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza

Kiadó-tulajdonos *Éhlert Gyula*

H I R D E T É S E K.

450/97. végr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alólikt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kir.-helmecei kir. járásbírósa 3853/97. számú kiküldő végzése által a Aszonyi István és társai javára Pásztor Gyula bacskai lakos ellen 178 frt tőke, ennek 1897. évi február hó 5. napjától számított 5% kamatai és eddig összesen 23 frt 9 kr. per-költség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 700 forintba becsült szarvasmarhák és sertésekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a kir.-helmecei kir. járásbírósa 3974/97. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis Bacskai községében alperes lakásán leendő eszközésére 1897. évi szeptember hó 9. napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivattak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladtnak fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 180. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez tartoznak jogot, amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólirott kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kir.-Helmece, 1897. évi aug. hó 16-án.

Szabó Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

172/1897. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbírósa 1894. évi 7516. p. számú végzése következtében Dr. Sebes József ügyvéd által képviselt Satori Miksa és Mór javára Schwartz Lajos helybeli lakos ellen 688 frt 01 kr. s jár. erejéig 1894. évi november hó 28-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1250 frta becsült ökrökből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. bíróság 6626/1897. p. sz. végzése folytán 30 frt tőkekövetés, és eddig összesen 72 frt 12 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Helyben alperes lakásán leendő eszközésére 1897. évi szeptember hó 17-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivattak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladtnak adatni.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1897. évi aug. hó 30. napján.

Tomasovszky Lajos,
kir. bírósági végrehajtó.

Hirdetmény.

A zempléni vármegyei közkórház tűzifa szükséglete az 1898-ik évre vállalkozás útján kiléven adandó. Felhívtnak a versenyezni szándékozók, hogy illető zárt ajánlataikat a közkórház alulirt gondnokságához folyó évi október hó 1-éig adják be.

S.-A.-Ujhely, 1897. évi szept. hó 2.

Isépy Miklós,
gondnok.

474/97. p. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti ker. és váltó törzsvék 9831/96. pt. elrendelő kir.-helmecei kir. járásbírósa 468/96. p. számú kiküldő végzése által Podinecz és Gensler budapesti cég javára Baráti György és Irki András leányvári lakosok ellen 677 frt 25 kr. tőke, ennek 1895. évi december hó 1. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 55 frt 34 kr. per-költség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 785 frtra becsült löcséplő garnitúr, szarvasmarhák és lovakból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a király-helmecei kir. járásbírósa 4210/97. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis Leányvár községében alperes lakásán leendő eszközésére 1897. évi szeptember hó 9. napjának d. u. 2 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivattak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladtnak fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez tartoznak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólirott kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kir.-Helmece, 1897. évi aug. hó 16. napján.

Szabó Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

704/97. végr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alóliirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbírósa 1897. évi 6582/p. számú végzése következtében Dr. Erényi Manó ügyvéd által képviselt Izrael Leopold bodrog-olaszi lakos javára Malárcsik Pál és neje helybeli lakos ellen 25 frt 80 kr. s jár. erejéig 1897. évi június hó 18-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 665 frtra becsült gőzmotor, esztergapad és házi butorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. bíróság 1897. sz. végzése folytán 25 frt 50 kr. tőkekövetés, ennek 1897. évi márczius hó 2. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 14 frt 67 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Helyben alperes lakásán leendő eszközésére 1897-ik évi szeptember hó 16. n. p. délelőtti 11 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivattak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1897. évi aug. hó 30-án.

Tomasovszky Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

238/97. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a S.-A.-Ujhelyi kir. járásbírósa 1897. évi 860/p. számú végzése következtében Dr. Holländer Gusztáv ügyvéd által képviselt a mátészalkai takarékpénztár javára Dr. Fried Lajos helybeli lakos ellen 1800 frt s jár. erejéig 1897. évi május hó 8-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 722 frtra becsült házi butorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. bíróság 6533/p. 97. számú végzése folytán 1800 frt tőkekövetés, ennek 1896. évi december hó 20. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 134 frt 20 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Helyben alperes lakásán leendő eszközésére 1897. évi szeptember hó 10. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivattak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1897. évi aug. hó 19. napján.

Tomasovszky Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

A „Zemplén” Könyvnyomtató Intézete

S.-A.-UJHELYT.

Kitüntetve az Országos Iparegyesület által 1891-ben **bronz-** és 1892-ben **ezüst** éremmel.

A nagyérdemű közönség szíves figyelmébe ajánljuk már 32 év óta fennálló, tetemesen megnagyobbított, ujonnan felszerelt és **a legmodernebb betűkkel** berendezett vállalatunkat, a

ZEMPLÉN NYOMDÁJÁT

nyomtatvány szükségletének fedezésére.

Főszlyt fektetünk arra, hogy a nálunk megrendelt nyomtatvány, legyen az bár a legegyszerűbb célra szolgáló is, **tiszta, hibátlan, tetszetős és pontos** kiállításban kerüljön ki a sajtó alól.

Közvetlen összeköttetéseink a legnagyobb papírgyárakkal lehetővé teszik, hogy nyomtatványainkhoz a legjobb minőségű papírost adjuk s azokat a legjutányosabban számítsuk.

Nyomdánk el van látva **aranyozó-, drótfűző-** s más **segédgépekkel** felszerelt **könyvkötő-műhelylyel** is, minélfogva az üzletünkéből kikerülő munkák házilag fűzetnek és köttetnek, tehát jutányosabban állíthatók elő. Nagy szlyt fektetünk a privát munkák csinos kiállítására is és azok jutányos árban számítása egyik főtörekvésünk leendő.

Kérjük a n. érdemű közönséget, hogy nagybecsű bizalmukkal és redeléseikkel vállalatunkat, ugy mint eddig, ezután is megtisztelni sziveskedjenek. Egy hozzánk intézett levelező-lapban kifejezett kívánságra bárhova szívesen küldjük el **intézetünk képviselőjét**, ki a szükséges felvilágosítással és költségvetéssel is szolgál.

Kiváló tisztelettel

A „Zemplén” nyomdája.

Akar ön jó cognacot inni?

Kérjen mindig csak

TOKAJI COGNACOT

TOKAJ VAROS CZIMERÉVEL

(kigyós kereszt a hármass hegyen.)

mert különben értéktelen hamisítványt kap.

Valódi Tokaji Cognac kapható:

minden nagyobb fűszer- és csemege-kereskedésben és gyógyszerárban.

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁR

TOKAJ.

Alapított 1858.
Budapesti Szivattyu- és Gépgyár

Részvény-Társaság

(ezelőtt **Walser Ferencz**)

BUDAPESTEN, VI. kerület, Külső váci-ut 45. szám.

Sürgönczim: **Szivattyugyár Budapest.**

G Y Á R T:

mindenféle gőzgepeket, Schmidt-féle forrgőzmotorokat (40% szénmegtakarítás), petroleum- és benzin-motorokat. Keretfűrészeket, körfűrészeket és cserlőröket. Gőzkazánokat, előmelegítőket, tartányokat. Hidakat és egyéb vasszerkezeteket. Mindenféle szivattyukat, gőz-, szij- és kézi hajtásra, valamint villamos üzemre. Artézi kútfelepitményeket vasból. Tűzfecskendőket és vizzállítókat, tűzoltósági felszerelési tárgyakat. Köztisztasági szereket, öntöző-kocsikat, sárkaparó és seprőgepeket, hőekéket és uthengereket. Egészségügyi szereket, mint gőzfertőtlenítő készülékeket és teljes fertőtlenítő telepeket, peczegődör tisztító készülékeket. Vas- és ércöntvényeket, harangokat. Keményöntésű aczélfelületű tűzrostélyokat egyenes és kigyóalakban, valamint polygon rostélyokat.

LÉTESIT: vízműveket, csatornázásokat, vízvezeték és légszuszberendezéseket, központi fűtéseket.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek.

Előleges értesítés.

Van szerencsém a hölgyközönség nagybecsű tudomására hozni, hogy Kassáról **Sátoralja-Ujhelybe** letelepedve, itt a Kazinczy-utca 537. sz. alatt lévő Imre-féle házban egy

v a r r o d á t

nyitottam, hol is növendékeket is elfogadok, kik nálam a ruhavarrás és szabászatban alapos oktatást nyernek. Bárminemű disz- vagy menyasszonyi ruhák elkészítését a legjutányosabb áron fogadom el.

Női fűzőket a legújabb módszer szerint mérték után is készítek.

A nagyérdemű közönség kegyes pártfogását kérve maradtam

teljes tisztelettel:

Demeter Hermin.

Hölgyeknek nélkülözhetlen

a szép rózsás arcbőr, a szeplő és más tisztatlanságoktól ment arcz,

használjon azért

BERGMANN-féle LILIAM TEJSZAPPANT

(védjegy a két bányász)

Bergmann és Trstól Dresdába és Tetschen a/E-ben

1 darab ára 45 kr.

Főraktár **Vidder Gyula** gyógyszerésznél

S.-A.-Ujhely.

Tk. 3465/1897. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Fecso András végrehajtonak Székely Elek ügyvéd mint Koleszár János ügygondnok a végrehajtást szenvedő elleni 222 fnt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a sátoralja-ujhelyi kir. törvényszék, (a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró) területén levő Szürnyeg község és határában fekvő a szürnyegi 53. tjkvben foglalt I. 153. 206, 348, 397, 426, 537, 613, 622, 663, 783, 847, 854, 1379, 1457, 1521, 1601, 1916, 1653/b. hr. számú ingatlanokból Koleszár János illető jutalék 466 forintban, a szürnyegi 155. tjkvben foglalt és Koleszár János tulajdonánál írott I. 53. 1275. hr. sz. belhely, 44/a. hr. sz. szőlőre az árverést 238 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1897. évi október hó 1. napján délelőtt 10 órakor** Szürnyegen a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 46 fnt 60 krt és 23 fnt 80 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügymin. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, a kir. törvényszéknél, mint telekkönyvi hatóságnál 1897. évi július hó 3. napján.

Kall, kir. törvényszéki albiró

Szomorú — de igaz,

hogy öltözékünkre nagyobb gondot fordítunk mint **egészségünkre**. Ha ruháinkon a legparányibb szakadékok észlelünk sietünk azt legott eltüntetni, nehogy nagyobbodjék, de de ha ez testi egészségünknek az eset, számba se vesszük. Egy kis köh gés, főfájás, emésztési zavarok stb. mit tesz az? Ügyet se vetünk rá. Hát ez **vétkes könnyelműség**, mely később keservesen megboszulja magát rajtunk, mert valamint a kis szakadékból nagy lesz, épp úgy a kis bajból nagy baj keletkezik, ha kellő intézkedés nincsen a kéznél. A legtöbb betegség kuforrása a gyomor rendetlen működése a mit idejekorán használva. Egger kellemes ízű **Sodapasztillája** csakhamar beszüntet (1 doboz ára 30 kr.) A tüdő, torok mellbajok köhögéssel, rekedtséggel s elnyálkásodással kezdődnek. Egger kitünő ízű **Mellpasztillája** megóv bennünket a bajtól teljes biztossággal. (1 doboz 50 kr. és 1 fnt. Próbadoz 25 kr.)

Kaphatók minden gyógyszerárban S.-A.-Ujhelyben **Widder Gyula, Kincsesy Péter, Cs. Buday Akos** urak gyógyszerárjaiban. **Főraktár:** Nádor gyógyszerár (Dr. Egger Leo és Egger J.) Budapest Váci-körút 17.

The Continental Bodega Company.
Valódi hamisítatlan külföldi borok

- Portbor.
- Sherry.
- Madeira.
- Marsala.
- Malaga.
- Tarragona s. a. l.

Legjobb bevásárlási forrása

Raktár:

Klein Albert
és
Malártsik György
uraknál.

740/897. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bir. végrehajtó az 1881. évi LX. törvénycikk 102. szakasza értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró 1897. évi 7689/p. számú végzése következtében Dr. Tátray Dezső ügyvéd által képviselt Homója József visól lakos javára Almási János s.-pataki lakos ellen 50 fnt s jár. erejéig 1897. évi július hó 28-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 333 fnt 50 krra becsült borjúk, termények, csikók, lovak, sertés, szeker, két lóra való szerszám és malaczkából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. jbróság 10814/97. p. számú végzése folytán 50 fnt tőkekövetelés, ennek 1897. évi június hó 1. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 27 fnt 91 krrban biróilag már megállapított költségek erejéig Sárospataki alsó határában Szabó Ferencz tanyáján leendő eszközlésére 1897. évi szeptember hó 11. napjának d. e. 10 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1897. évi aug. hó 21. napján.

Tomasovszky Lajos,

kir. bir végrehajtó.

Hirdetmény.

A csillag-utcán lévő 245. számú ház eladó. Értekezni lehet ugyanott a tulajdonossal.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bérbeadását avagy bérbevetését a legelőnyösebb feltételek mellett s a leg-övidebb idő alatt közvetitem.

Jó hírnevű vendéglőmben kitünő asztali bor 36 krtól 40 krig kapható.

Weinberger Manó,

S.-A.-Ujhely, Korona u.

Föld haszonbérlet

580¹²⁰⁰ hold nemesi birtok felszerelés s mintegy 130 h. ugarral együtt több évre haszonbérbe adandó.

Szántó 300 h. — kaszáló 44 — majorság 8 h., 228 h. a legjobb minőségű legelő.

A birtok lak-, gazdasági- és koresma helyiségekkel ellátott.

Bővebbet Alsó-Ladiskóczon a tulajdonos

Hegedüs János.

A munkácsi uradalom ásványvizei

a milleniumi kiállítás egészségügyi csoportjában kiállítva,

Diszoklevéllel lettek kiténtve.

Szolyvai és Polenai

égyényes ásványvizek,

köszvényes bántalmak és gyomor bajok

specíficumai,

egyszersmind jeles bor-vizek is.

Luhai Erzsébet

égyényes ásványviz,

kitünő a légzőszervek és az emésztő tractus

hurutos bántalmainál.

Kellemes ízű üdítő asztali viz.

Megrendelhetők:

az uradalmi igazgatóságnál **Munkácsn.**

Kaphatók:

Behyna Testvérek, Kornfeld Mór és Kelin

Albert uraknál S.-A.-Ujhelyt.

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, hogy alólirott intézet földbirtokokra és S.-A.-Ujhelyben lévő házakra

Törlesztési kölcsönöket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.

Birtokbérbeadási és eladási hirdetmény.

Kassától 2 órányira

Zemplénumegyeében Szécskeresztur község határában fekvő 1116 kat. hold szántóföldből, 26 kat. hold belsőségéből, 88 kat. hold rétből, 118 kat. hold legelőből és 1514 kat. hold erdőből, 14 hold földadó alá nem eső területből álló birtok, a lehető legjobb karban levő gazdasági épületekkel ellátva, modern szeszgyár, urikastély és angol park, szabad kézből eladó, mindenesetre azonban 6-12 évre bérbeadó

1898. április 1-től.

Bővebb felvilágosítást nyújtanak: 1. **Hollaender Jenő** földbirtokos Szepes-Nádasdon (u. p. Szepes-Olaszi.) 2. **Dr. Kármán Bertalan** ügyvéd Budapesten, (Bálvány-utca 18.) 3. **Dr. Propper Adolf** ügyvéd Eperjesen. 4. **Dr. Propper Mór** ügyvéd Debreczenben. 5. **Mandel Pál** Szécskereszturon (u. p. Gálszécs, vasúti állomás Nagy-Szaláncz.)

Kleinmann és Klein

tölgy épület- és szerszámfa raktára
S.-A.-Ujhely, Deák-utca (fapiacz).

Raktárunkban készletben vannak és mindenkor kaphatók:

Tölgyfa gerendák, szarufák, léczek, továbbá:
Kapu oszlopok 1 firtól 2 firt 50 krig.
Kerítés oszlopok 35 krtól 65 krig.

Ajánlunk kerékgyártóknak **szerszámfákat, keréktalpak** és **küllöket; nyirfa és bükkfa rudakat,** ugyszintén nagy raktárt tartunk fűrészelt **tölgyfa** deszkákból.

25 frton felüli megrendeléseket helyben házhoz, vidékre a helybeli állomáshoz ingyen szállítjuk.

A nagyérdemű közönség pártfogását kéri:

Kleinmann és Klein.

Van szerencsénk ajánlani

szavatolt tisztaságu

Thomasfoszfátlisztet

szavatolt 15-20% citrában oldható foszforsav tartalommal és 85-100% porfinomsággal.

Felülmulhatatlan minden talajra alkalmas trágyaszert különösen sovány talajok javítására, kitünő hatásu az összes gabnaneműek, kapás és olajnövények, lóhere és luczerna, szőlő, komló és kerti veteményekre, kiváltképen a rétekre.

Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya, tekintettel hatásának tartósságára felülmulja az összes szuperfoszfátokat.

A citrában oldható foszforsav-tartalomért szavatosságot vállalunk, netán hiányzó mennyiséget megtérítünk. — Arajánlatokkal, szakmunkákkal és egyéb felvilágosítással a legkészségesebben szolgál

a csehországi Thomasművek prágai foszfátliszt eladási-irodájának vezérképviselősege a magyar korona országainak területén
Kalmár Vilmos, Budapest, Erzsébet-körut 34. sz.

Képviselőség Abauj-Torna, Sáros és Zemplén megyék területén:
Weiser Ede gazdasági ügynökségi irodája Kassa.

S.-A.-Ujhely, nyomtatott a „Zemplén” gyorsajtóján.

I. magyar királyi szabadalmazott OSZTÁLY SORSJÁTÉK

A magyar kir. osztálysorsjáték 50,000 nyereménynek jegyzéke.

A legnagyobb nyeremény a játékterv 9. § szerint

1.000.000 korona.
Egy millió

A nyeremények különleges beosztása a következő:

Nyeremények	Korona
1 á	600,000
1 "	400,000
1 "	200,000
2 "	100,000
1 "	90,000
1 "	80,000
1 "	70,000
2 "	60,000
1 "	40,000
5 "	30,000
1 "	25,000
7 "	20,000
3 "	15,000
31 "	10,000
67 "	5,000
3 "	3,000
432 "	2,000
763 "	1,000
1238 "	500
90 "	300
31700 "	200
3900 "	170
4900 "	130
50 "	100
3900 "	80
2900 "	40

50000 nyeremény és jutalom 13.160,000 kor. összegben, mely 6 osztályban sorsolattatik ki.

Az 1897. év február hó 27-iki törvény szerint a kis lutri megszűnik és ezen osztálysorsjáték által pótolatik. Németországban ezen nemű sorsjáték már 100 év óta fennállanak és az illető sorsjegyek eladattak. Nálunk Magyarországon is emelkedik iránta az érdeklődés, mert a sorsjegyek legnagyobb része biztos kezekben van. Nemsokára ilyenek csak ráfizetéssel lesznek kaphatók. Azért ajánljuk, hogy a vétellel ne késsünk.

A magyar osztálysorsjáték áll:

100.000 eredeti sorsjegyből és **50.000** pénznyereményből.

A nyerési esélyek oly előnyösek, hogy az eddigi kis lutri, vagy egy igény vétele ezzel nem is hasonlítható össze. Ily előnyös esélyekkel szemben mindenki nyujtsa kezét a szerencsének viszonyaihoz képest.

Az összes 50.000 nyeremény a mellette álló nyeremény jegyzékéből látható; ezen nyeremények 6 részben lesznek kisorsolva és a nyerő sorsjegy készpénzben kifizetettik.

A sorsjegyek ára az első huzáshoz:

6 frt egy egész eredeti sorsjegy
3 " egy fél " " "
1.50 " egy negyed " " "
0.75 " egy nyolcad " " "

A huzások a fővárosi vígadó épületében nyilvánosan történnek a m. kir. kormány felügyelete alatt és egy kir. közjegyző előtt. A huzásnál mindenki jelen lehet.

Mi üzlethelyiségünkben elárusítjuk vagy utánvétellel, vagy az összeg postautalványnyal beküldése ellenében ajánlott levélben elküldjük az eredeti sorsjegyeket. Minden egyes vevő nevét azonnal feljegyezzük és vevőink minden egyes huzás után megkapják a kimertő sorsolási jegyzéket.

Rendelményeket f. ó. szeptember hó 15-ig fogadunk el.

Török A. és Társa

a magy. királyi szabad. osztálysorsjáték főelárusítói,
BUDAPEST, Váci-körut 4. szám.

FELSŐ KERESKEDELMI TANINTÉZET NAGY-VÁRADON.

Alapított 1888. évben. Nagyvárad város, Biharvármegye, a nagyvárad kereshedelmi és iparkamara segélyével tartatik fenn.

Végzett növendékek egy évi önkéntességre jogosultak s azonnal alkalmazást nyernek pénz-, biztosító intézeteknél, gyárakban, kereskedelmi vállalatoknál, hivatalokban (az 1883. évi minősítési törvény alapján.) Elhelyezésekről a tanintézet gondoskodik.

Előkelő családok fiai részére fényesen berendezett

internátus
a kereskedelmi palotában. — Francia és német társalgási nyelv elsajátítása biztosítva.

A tanév szeptember 1-én kezdődik.
Felvilágosítást készséggel nyujt

Propper N. János,
igazgató.

Keil-lakk

(Glasur)

legkitünőbb mázó-szer puha padló számára, 1 nagy palaczk ára 1 firt 35 kr. — 1 kis palaczk ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 kö-esög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képeretek stb. bearanyozására. 1 kis palaczk ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonmani befestésére. 1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók:

BEHYNA TESTVÉREKNÉL, S.-A.-UJHELY.